44

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (1027 Budapest, Tölgyfa u. 1-3.) mint első fokon eljárt bíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: IV/61-0/208
Érkezett: 2018 JAN 15.
Példány: 1
Melléklet: 3 db
Kezelőiroda:

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK 7.
FOLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON
Postán Gy... Közbesítővel
2017 -12- 22
PÉLDÁNY: 2 N
MELLÉKLET: felp. nelkbeztiretet
FŐLAJSTROMSZÁM: 30187/16
UTÓIRATON:

alkotmányjogi panasz indítványa

[redacted]; cégjegyzékszám: [redacted]

indítványozónak

Réti, Antall, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda

[redacted]

képv.:

Réti, Antall, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda
dr. Várszegi Zoltán ügyvéd

[redacted]

a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítéletével szemben

MK/3

Tartalomjegyzék

1 Indítványok 2

2 Definíciók 3

3 A pertörténet 4

3.1 A tényállás rövid ismertetése 4

3.2 A releváns jogi indokolás ismertetése 7

4 Egyedi ügyben érintettség és az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés 13

5 Az Indítvány nyilvánosságával kapcsolatos nyilatkozat 16

6 A jogorvoslati lehetőségek kimerítése és a kúriai felülvizsgálattal kapcsolatos nyilatkozat 16

7 Indítványunk rövid összefoglalása 19

8 Indítványunk részletes kifejtése 20

8.1 Az Európai Unió Bírósága, mint törvényes bíró 20

8.2 A C-419/14. sz. ítélettel ellentétes Bírói Döntés, azaz a törvényes bíró döntésének be nem tartása, a törvényes bírótól való elvonás, illetve önmagában is megvalósuló alaptörvény-ellenesség az alapjogok szabályozási összefüggéseire tekintettel 25

8.2.1 Az EUB-Ítélet szerinti első [A.] konjunktív feltétel (törvényes felhatalmazás és szükségesség a büntetőeljárásban) 28

8.2.2 Az EUB-Ítélet szerinti második [B.] konjunktív feltétel (törvényi felhatalmazás és szükségesség az adóigazgatási eljárásban) 37

8.2.3 Az EUB-Ítélet szerinti harmadik [C.] konjunktív feltétel (védelemhez való jog) 44

8.3 Az alapjogvédelem szintje, uniós és magyar összefüggései 46

9 Az Indítvány elintézése 47

10 Befogadhatóság vizsgálata során figyelembe veendő szempontok 48

Mellékletek 50

Benyújtva a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (1027 Budapest, Tölgyfa u. 1-3.) mint első fokon eljárt bíróság útján.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted], cégjegyzékszám: [redacted] adószám: [redacted] a továbbiakban „**Indítványozó**", vagy „**Adózó**" vagy „**Társaság**"), mint indítványozó kívül jegyzett és az 1. sz. mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, a **Réti, Antall, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda** [redacted] útján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő *Magyarország Alaptörvénye* (*„**Alaptörvény**") *24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény* (**„Abtv."**) **27. §** alapján a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú, általunk 2017. október 30. napján postai kézbesítés útján kézhez vett ítélete („**Bírói Döntés**") ellen.

1 INDÍTVÁNYOK

1. Indítványozzuk, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete indokolásának [86]-[89] bekezdésének és ezzel összhangban a rendelkező rész „Egyebekben a jogerős ítéletet – az indokolás módosításával – hatályában fenntartja." mondatának „–az indokolás módosításával –" fordulatának alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

2. Amennyiben a tisztelt Alkotmánybíróság úgy látja, hogy a Bírói Döntés előző pontban megjelölt részeinek alaptörvény-ellenességének megállapítása mellett az előző pontban kért „mozaikos" megsemmisítésre nincs lehetőség, kizárólag a teljes Bírói Döntés megsemmisítésére, ebben az esetben indítványozzuk, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság instruálja a Kúriát, hogy a Pp. 361. § c) pontja alapján rendelje el a felülvizsgálati kérelmek tárgyában új határozat hozatalát, azzal a megkötéssel, hogy az új határozat hozatala során kizárólag a jelen Indítvány tárgyát képező *büntetőeljárás keretében foganatosított házkutatás keretében lefoglalt e-mail levelezések adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságával* kapcsolatban térhet el a Bírói Döntésben foglaltaktól, mégpedig oly módon, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.197/2016/19. számú, a jelen Indítvány tárgya szempontjából az Alaptörvénnyel, az Európai Bíróság C-419/14. sz. ítéletével, az Európai Unió Alapjogi Chartájával és az Emberi Jogok Európai Egyezményével összhangban álló elsőfokú ítéletének indokolását e tekintetben is hatályában fenntartja.

2 DEFINÍCIÓK

1. Jelen indítványunkban hivatkozott jogszabályokat és definiált fogalmakat a könnyebb áttekinthetőség érdekében az alábbiakban összegezzük:

Jogszabályok	
az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény	**(„Art.")**
a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény	**(„Be.")**
Európai Unió Alapjogi Chartája	**(„Charta")**
az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Európai Egyezmény (más néven: Emberi Jogok Európai Egyezménye)	**(„EJEE")**
az Európai Unió működéséről szóló szerződés	**(„EUMSZ")**
az Európai Unióról szóló Szerződés	**(„EUSZ")**
a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv	**(„HÉA Irányelv")**
a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény	**(„Ket.")**
a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény	**(„NAV tv.")**
a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény	**(„Pp.")**

Szervek, döntések	
Elsőfokú Adóhatóság és Másodfokú Adóhatóság együttesen	**(„Adóhatóságok")**
[redacted]	**(„Adózó" vagy „Indítványozó" vagy „Társaság")**
A Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. sz. felülvizsgálati ítélete (**4. sz.** melléklet)	**(„Bírói Döntés")**
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	**(„Bíróság")**
Emberi Jogok Európai Bírósága	**(„EJEB")**
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága (2015. december 31-ig	**(„Elsőfokú**

jogelődje: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adózók Adóigazgatósága)	**Adóhatóság")**
A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.197/2016/19. sz. ítélete (**3. sz.** melléklet)	**(„Elsőfokú Ítélet")**
Európai Unió Bírósága	**(„EUB")**
Az Európai Unió Bírósága által C-419/14. sz. alatt, a jelen ügyben eljáró Bíróság által indítványozott előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélete (**2. sz.** melléklet)	**(„EUB-Ítélet")**
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (2015. december 31-ig jogelődje: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó és Vám Főigazgatóság)	**(„Másodfokú Adóhatóság" vagy „Alperes")**

3 A PERTÖRTÉNET

3.1A tényállás rövid ismertetése

2. Az Elsőfokú Adóhatóság 2009 törtévre, valamint a 2010 és 2011 évekre az Indítványozónál valamennyi adóra és költségvetési támogatásra kiterjedő, bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le.
3. Az Elsőfokú Adóhatóság 2013. október 8-án kelt elsőfokú határozatával az Indítványozó terhére adókülönbözetet és [redacted] adóhiányt állapított meg, valamint [redacted] adóbírságot és [redacted] késedelmi pótlékot szabott ki. A fellebbezésünk folytán eljárt Másodfokú Adóhatóság a 2014. február 25-én kelt 2511393477. iktatószámú határozatával az Elsőfokú Határozatot „az indokolás kiegészítésével és részbeni megváltoztatásával" helybenhagyta.
4. Az Adóhatóságok határozatai túlnyomó részben a NAV Bűnügyi Igazgatósága, mint nyomozó hatóság által ismeretlen tettes ellen folytatott büntetőeljárásban titkos információgyűjtés, valamint az Indítványozó székhelyén található társaságokkal szemben foganatosított házkutatás keretében foganatosított lefoglalás keretében gyűjtött bizonyítékokon alapultak.[1] E bizonyítékok olyan körülmények bizonyítása érdekében kerültek beszerzésre, amely körülményeket az EUB-Ítélet 1. válasza alapján az adóhatóság a határozati megállapítások vonatkozásában nem tekinthetett volna döntő jelentőségűnek. Az Elsőfokú Adóhatóság ezeket a bizonyítékokat akként szerezte be, hogy a szabad bizonyítás elvére, valamint a NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontjára és a Be. 71/B. § (1) bekezdésére hivatkozással megkereste a NAV Bűnügyi Igazgatóságot, korlátlanul betekintett az ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő büntetőeljárás irataiba és utólag ellenőrizhetetlen szempontok alapján leválogatta azokat, amelyeket felhasználni gondolt, ezekről másolatot kért a NAV Bűnügyi Igazgatóságától, majd ezen iratok egy részét tovább, szintén

[1] A Jegyzőkönyv 14. sz. melléklete: „A NAV Bűnügyi Igazgatósága által átadott e-mailekből, a revízió által alátámasztási bizonyítékként felhasznált e-mailek és mellékleteik. (49 db)" 585 oldal (!); 15. sz. melléklet „A NAV Bűnügyi Igazgatósága által átadott lehallgatási munkadokumentumokból a revízió által alátámasztási bizonyítékként felhasznált részletek (34 db)" (196 oldal).

ellenőrizhetetlen szempontok alapján leválogatva, a Jegyzőkönyv mellékletévé és a jegyzőkönyvi megállapítások alapjává tette. Az Indítványozó az eljárás során kizárólag azokhoz a bizonyítékokhoz jutott hozzá, amelyeket az Elsőfokú Adóhatóság a saját, ellenőrizhetetlen szempontjai szerint leválogatott, azaz az Elsőfokú Adóhatósággal ellentétben nem ismerhette meg a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok azon körét, amelyet az adóhatóság igen. Később, a peres eljárás során a Másodfokú Adóhatóság további, a jegyzőkönyv mellékletét nem képező iratokat csatolt be,[2] amelyek alátámasztották, hogy az Elsőfokú Adóhatóság a nyomozó hatóságtól történő átvétel során alkalmazott leválogatás után is további leválogatást eszközölt. Az adóhatóság által beszerzett adatok, információk a peres iratokhoz F/12. sz. alatt csatolt, az adóhatóság és a nyomozó hatóság közötti levelezés tanúsága szerint az Alperes a saját ellenőrzési eljárásában beszerzett információkról maga is elismerte, hogy „az adóhatósági eljárás során beszerzett bizonyítékok (könyvelési anyagok, szerződések, számlák, kapcsolódó vizsgálatok anyagai, egyéb dokumentumok stb.) önmagukban nem elégségesek ahhoz, hogy az Adóhatóságunk kétséget kizáróan bizonyítsa azt, hogy a [redacted]. a tulajdonában álló know-how-t ténylegesen nem adta használatba, a valós gazdasági ügylet (...) a know-how [redacted] általi hasznosítása volt".[3] (Ezt a levelezést jelen Indítványunk **5. sz. mellékleteként** csatoljuk.) E levelezésekből rekonstruálhatóan 3 adatkör különíthető el: (1) az adóhatóság a teljes nyomozati anyagba betekinthetett, (2) ezek egy részéről iratmásolatot és felhasználási engedélyt kért a nyomozóhatóságtól, és ezeknek (3) egy részét kapta meg, mivel a nyomozó hatóság egyes bizonyítékoknak az adóigazgatási eljárásban való felhasználását a nyomozás érdekeire tekintettel nem engedélyezte. E levelezésekből került jól láthatóan bizonyításra a fegyveregyenlőségnek az a sérelme, hogy az Adóhatóság a büntetőeljárásban keletkezett bizonyítékoknak sokkal szélesebb köréhez fért hozzá, mint amit végül a jegyzőkönyv mellékletéhez csatolt. Az Indítványozónak azonban nyilvánvalóan nem volt lehetősége az eljárás során, hogy a nyomozási anyagokba az adóhatósághoz hasonlóan teljes körűen betekintsen és abból a javára szolgáló bizonyítékokat kiválogathassa és szembe állíthassa az adóhatóság által önkényesen, ellenőrizhetetlenül leválogatott bizonyítékokkal.

5. Határozatában a Másodfokú Adóhatóság az alábbi főbb megállapításokat tette:

   a) Az adóhatóság által vizsgált, az Indítványozó és – az Indítványozó cégcsoportjától független tulajdonosi háttérrel rendelkező – [redacted] – [redacted] között 2009. szeptember 1-jén megkötött licencszerződés alapján a [redacted] részére átadott és az Indítványozó tulajdonában álló know-how tényleges hasznosítását nem a [redacted] végezte, a Licencszerződés rendelkezései és a mögötte álló tényleges gazdasági tartalom eltér egymástól. A perbeli know-how alapján kialakított honlapokat ténylegesen az Indítványozó üzemeltette, az azon elérhető, fizetős szolgáltatásokat a Felperes nyújtotta a végfelhasználók (ún. [redacted]) felé. Emiatt ezen fizetős szolgáltatások teljesítési helyének [redacted] helyett Magyarországot kell tekinteni, így a kapcsolódó áfafizetési kötelezettség is itt merül fel. A [redacted] pusztán egy alvállalkozó volt a honlapok üzemeltetésében közreműködő egyéb alvállalkozók között. A fenti megállapítását a Másodfokú Adóhatóság olyan vélt körülményekre

[2] Elsőfokú Ítélet 21. oldal 4. bekezdés

[3] A jelen Inítványhoz ... szám alatt csatolt levelezésből a NAV Kiemelt Adózók Adóigazgatósága által a NAV Bűnügyi Igazgatóságának címzett, 2013. július 11-én kelt megkeresés.

alapozta, mint például az, hogy a know-how-val és a honlapok üzemeltetésével kapcsolatos döntéseket az Indítványozó akkori tulajdonosa, [redacted] hozta meg, a honlapok üzemeltetéséhez a [redacted] által igénybevett alvállalkozók az Indítványozó cégcsoportjába tartozó magyarországi vállalkozások voltak, vagy arra, hogy a [redacted] veszteségesen működött. Erre tekintettel ÁFA adónemben [redacted] (azaz [redacted]) adóhiányt, 75 %-os mértékű, azaz [redacted] Ft adóbírságot és [redacted] forintot meghaladó késedelmi pótlékot állapított meg az Indítványozó terhére. **Jelen Indítványunk ehhez a megállapításhoz kapcsolódik.**

b) A Másodfokú Adóhatóság továbbá nem fogadta el a Felperes javára szolgáló transzferár-kiigazítás alkalmazását.

c) A Másodfokú Adóhatóság nem fogadta el a Felperesnek a [redacted].-ben fennálló részesedése értékvesztésének elszámolásával kapcsolatos érveit.

6. Az Indítványozó a fenti körülmények és megállapítások mindegyikét vitatta a Bírósághoz benyújtott keresetében.

7. A Bíróság a keresetlevelünkben foglalt kérelemnek helyt adva, a fenti (i) pont szerinti tárgykörben (ÁFA) több kérdés terjesztett előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága („EUB") elé. Az előzetes döntéshozatali eljárás lezárásaként az EUB a **C-419/14. sz.** ügyben hozott ítéletében az alábbi témakörökben tett lényeges megállapításokat:

6.1. Az adóhatóságok által a határozatok alapjául rögzített körülmények önmagában nem minősülnek döntő jelentőségűnek, s iránymutatást adott arra, hogy milyen körülményeket kell vizsgálni e körben.

6.2. A más tagállamban megfizetett ÁFA nem akadálya annak, hogy visszaélésszerű joggyakorlás esetében az ÁFA utólagos megállapításra kerüljön a szolgáltatás tényleges nyújtásának helye szerinti tagállamban.

6.3. Az adóhatósági eljárással párhuzamosan folyó, le nem zárt büntetőeljárásban titkos információgyűjtés, illetve elektronikus levelezés jogi személyek helyiségeiben való házkutatás során történő lefoglalása során beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságával kapcsolatban. Jelen indítványunk is ezt a kérdéskört érinti.

8. A Bíróság túlnyomó részt az EUB ítéletével összhangban hozta meg az Elsőfokú Ítéletet, ÁFA-kérdésben az adóhatósági határozatot az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Azonban az Indítványozó álláspontja szerint az Elsőfokú Ítélet ezzel kapcsolatos indokolásának egy része nem mutatott összhangot az EUB-Ítéletben foglaltakkal a jelen Indítvány 6.1 bekezdésben hivatkozott kérdéskörben (visszaélésszerű joggyakorlás körében vizsgálandó körülmények). Ezen túlmenően a 5. bekezdés b) és c) pontja tekintetében a Bíróság a keresetünket elutasította. Ezekre a körülményekre tekintettel felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő a Kúriához.

9. A Másodfokú Adóhatóság az ÁFA-kérdésben terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Ennek a jelen Indítvány szempontjából releváns része arra vonatkozott, hogy álláspontja szerint a büntetőeljárás során beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználását a magyar

jogszabályi rendelkezések lehetővé teszik.

10. A felülvizsgálati kérelmeket és ellenkérelmeket **6. sz. alatt** csatoljuk az Indítványhoz.

11. A Kúria a 2017. szeptember 28. napján tartott tárgyaláson kihirdetett Bírói Döntésben az Elsőfokú Ítélet rendelkező részét az Indítványozó felülvizsgálati kérelme nyomán, az indokolást pedig az adóhatóság felülvizsgálati kérelme nyomán megváltoztatta, jelen Indítvány tekintetében – álláspontunk szerint az EUB-Ítélettel ellentétes és az Alaptörvényt sértő módon.

12. A Kúria ítélkező tanácsa a Bírói Döntést **elvi bírósági döntésként kezelte**, ez egyrészt kitűnik a leírt Bírói Döntés végén található „A döntés elvi tartalma" cím alatti [102]-[103] bekezdésből, valamint abból, hogy a Kúria már az ítélethirdetést követő napon, közel egy hónappal a leírt írásbeli ítélet felekkel történő kézbesítését megelőzően részletes (a Bírói Döntés szövegezéséből átemelt bekezdéseket tartalmazó) sajtóközleményt tett közzé a saját honlapján, amelyben a jelen Indítvánnyal érintett problémakör is hangsúlyosan kifejtésre került.[4] A sajtóközleményt **7. sz. melléklet** alatt csatoljuk.

3.2 A releváns jogi indokolás ismertetése

13. A továbbiakban az eljárt bíróságok (Bíróság, EUB és Kúria) büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználásával kapcsolatos álláspontját mutatjuk be.

14. A Bíróság összesen 17 kérdést terjesztett az EUB-hoz előzetes döntéshozatal céljából, amelyek közül az alábbi kérdések érintették a büntetőeljárás során beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználását:

10) Úgy kell-e értelmezni a jelen ügy tényállása alapján a héairányelv 2. cikk[e] (1) bekezdés[ének] c) pontját, 24. cikk[ének] (1) bekezdését, 43. cikkét és 273. cikkét az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésére és az EUMSZ 325. [cikkre] figyelemmel, hogy a héa teljes összegének hatékony és pontos beszedésére vonatkozó uniós tagállami kötelezettség tényleges érvényesülése és a tagállamok határain átnyúló adókijátszás és adókikerülés költségvetési veszteségének elkerülése érdekében, a szolgáltatásnyújtási ügylet esetén a szolgáltatásnyújtó személyének megállapítása végett a tagállami adóhatóság jogosult az adóigazgatási (közigazgatási) eljárásban foganatosított bizonyítási eljárás során az adóalannyal szemben – az adóhatóság nyomozó szerve által büntetőeljárás keretében – folytatott titkos adatgyűjtés során beszerzett adatok, információk, bizonyítási eszközök, így lehallgatási jegyzőkönyvek átvételére a tényállás felderítése körében és arra, hogy ezeket felhasználja, és az adójogi következmények megállapítását erre (is) alapítsa, a tagállami adóhatóság közigazgatási határozatának bírósági felülvizsgálatát végző közigazgatási bíróság pedig a bizonyítékok körében – a bizonyítékok törvényességével együtt – ezeket értékelje?

11) Úgy kell-e értelmezni a jelen ügy tényállása alapján a héairányelv 2. cikk[e] (1) bekezdés[ének] c) pontját, 24. cikk[ének] (1) bekezdését, 43. cikkét és 273. cikkét az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésére és az EUMSZ 325. [cikkre] figyelemmel[, hogy] a héa teljes összegének hatékony és pontos beszedésére vonatkozó uniós tagállami kötelezettség tényleges érvényesülése, valamint

---

4 http://www.lb.hu/hu/sajto/tajekoztato-kuria-donteserol-kfv-i-355942016-szamu-ugyben-rendeltetesellenes-joggyakorlas

azon tagállami kötelezettség végrehajtása érdekében, amelynél fogva a tagállam köteles biztosítani az adóalanyokra rótt kötelezettségek tiszteletben tartását, hogy a tagállami adóhatóság rendelkezésére álló eszközök felhasználásának módja kapcsán biztosított mozgástér magában foglalja a tagállami adóhatóság azon jogát is, hogy az eredetileg bűnüldözési céllal beszerzett bizonyítási eszközöket az adóelkerülő magatartások visszaszorítása érdekében felhasználja akkor is, ha a nemzeti jog önmagában az adóelkerülési magatartások visszaszorítása érdekében a közigazgatási eljárásban történő titkos adatgyűjtést nem teszi lehetővé, vagy a büntetőeljárás során végzett titkos adatgyűjtési tevékenységet a közigazgatási adóeljárásban nem szabályozott garanciális rendelkezésekhez köti, de egyébként a nemzeti jog alapján a közigazgatási hatóság a szabad bizonyítás elve alapján járhat el?

12) Kizárja-e a tagállami adóhatóság [10–11.] kérdésben szereplő jogkörének elismerését a Charta 52. cikk[ének] (2) bekezdésére figyelemmel az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE)] 8. cikk[ének] (2) bekezdése, vagy az adóelkerülés visszaszorítása érdekében az adóigazgatási eljárásban a titkos adatgyűjtés eredményeinek felhasználása az »ország gazdasági jólétének« érdekében a hatékony adóbehajtás érdekében a jelen ügy körülményei alapján indokoltnak tekinthető?

13) Amennyiben [a] 10–12. kérdésre adott válaszból az következik, hogy a tagállami adóhatóság a közigazgatási eljárásban az ilyen bizonyítási eszközöket felhasználhatja, a tagállami adóhatóságnak – a Charta 51. cikk[ének] (1) bekezdésére figyelemmel a Charta 7. cikke, 8. cikke, 41. cikke és 48. cikke alapján – a megfelelő ügyintézéshez és a védelemhez való jog tényleges érvényesülése érdekében abszolút kötelessége-e az adóalany közigazgatási eljárásban történő meghallgatása, a beszerzett titkos adatgyűjtés eredményeibe való betekintés biztosítása, valamint ezen bizonyítási eszközökben szereplő adatok beszerzése célhoz kötöttségének érvényre juttatása, vagy utóbbi körben a kizárólagos bűnüldözési célú titkos adatgyűjtés eleve kizárja az ilyen bizonyítási eszközök felhasználását?

14) A Charta 7. cikkének, 8. cikkének, 41. cikkének és 48. cikkének megsértésével beszerzett és felhasznált bizonyítási eszközök esetén – figyelemmel a Charta 47. cikkére – a hatékony jogorvoslatnak eleget tesz-e az olyan nemzeti jogi szabályozás, amely szerint az adóügyben hozott határozatok eljárásjogi jogszerűségének bíróság előtti vitatása csak akkor járhat sikerrel, és eredményezheti a határozat hatályon kívül helyezését, ha az eset körülményei alapján konkrét lehetőség áll fenn arra, hogy az eljárási szabálytalanság nélkül a megtámadott határozattól eltérő határozat született volna, és ha az eljárási szabálytalanság ezenfelül egyúttal a felperest megillető anyagi jogi jogállást érint, vagy az ily módon elkövetett eljárási szabálytalanságok szélesebb körben veendők figyelembe, függetlenül a Chartába ütköző eljárási szabálytalanságnak az eljárás eredményére gyakorolt hatásától?

15) A Charta 47. cikk[e] tényleges érvényesülésének feltétele-e, hogy az olyan eljárásjogi helyzetben, mint a jelenlegi, a tagállami adóhatóság közigazgatási határozatának bírósági felülvizsgálatát végző közigazgatási bíróság

felülvizsgálhass[a] a büntetőeljárásban titkos adatgyűjtéssel bűnüldözési céllal felvett bizonyítási eszközök beszerzésének jogszerűségét, különösen akkor, ha a párhuzamosan folyamatban lévő büntetőeljárásban az eljárás alá vont adózó ezen iratokat meg nem ismerhette, és [azok] törvényességét bíróság előtt nem vitathatta?

15. **A kérdések szövegezéséből is jól látható, hogy a feltett kérdések alapvetően kapcsolódnak az alapjogokhoz, tehát alapjogi, azaz végső soron alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket érintenek.** Az EUB az ügyben szóbeli tárgyalást is tartott, amely során külön hangsúlyos szerepe volt a titkos információgyűjtés, valamint a házkutatás során történő lefoglalás magyarországi szabályozásának és gyakorlatának (ld. pl. EUB-Ítélet 77. bekezdés). Az EUB a fenti kérdéseket összevonva adta meg összetett válaszát az ítéletben, amelynek meghozatala során jelentős mértékben támaszkodott az EJEE rendelkezéseire, valamint az EJEB joggyakorlatára. Az EUB által adott választ (EUB-Ítélet 4. válasz) az alábbiakban szó szerint, a könnyebb áttekinthetőség és a későbbi hivatkozásokra tekintettel tagolva idézünk:

„Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének, az EUMSZ 325. cikknek és a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikkének, 250. cikke (1) bekezdésének és 273. cikkének alkalmazásában azzal nem ellentétes, ha az adóhatóság egy párhuzamosan folyó és még le nem zárt büntetőeljárás keretében a héa területén fennálló visszaélésszerű gyakorlat bizonyítása érdekében az adóalannyal szemben folytatott titkos adatgyűjtés során, például távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatásával és elektronikus levelek lefoglalásával beszerzett bizonyítékokat használhat fel, feltéve hogy e bizonyítékoknak az említett büntetőeljárás keretében való beszerzése és azoknak a közigazgatási eljárás keretében való felhasználása nem sérti az uniós jog által biztosított jogokat.

Az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikke, 47. cikke és 52. cikkének (1) bekezdése alapján az ilyen bizonyítékokon alapuló, a hozzáadottérték-adó utólagos megállapítására irányuló határozat jogszerűségét vizsgáló nemzeti bíróság feladata, hogy megvizsgálja egyrészt, hogy

a **távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatása**

és

az **elektronikus levelek lefoglalása olyan nyomozati eszköz volt-e**,

> **[A.]** amelyet **törvény írt elő**, és amely **szükséges volt a büntetőeljárás keretében**,
>
> **[B.]** másrészt pedig az ilyen eszközökkel beszerzett bizonyítékoknak az említett hatóság általi felhasználását szintén törvény írta-e elő, és az szükséges volt-e.
>
> **[C.]** Ezenkívül e bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása általános elvének megfelelően **az adóalanynak a közigazgatási eljárás keretében lehetősége volt-e arra, hogy e bizonyítékokhoz hozzáférjen, és azokkal kapcsolatban meghallgassák**.

Amennyiben e bíróság azt állapítja meg, hogy ezen adóalany számára nem biztosították e lehetőséget, vagy hogy e bizonyítékokat az Európai Unió Alapjogi

Chartája 7. cikkének megsértésével szerezték be a büntetőeljárás keretében vagy használták fel a közigazgatási eljárásban, az említett nemzeti bíróságnak ki kell zárnia e bizonyítékokat, és amennyiben ebből következően az említett határozat megalapozatlanná válik, azt hatályon kívül kell helyeznie.

Ugyancsak ki kell zárni e bizonyítékokat, ha

[A.1.1.] e bíróság **nem jogosult annak ellenőrzésére**, hogy e bizonyítékokat a büntetőeljárás keretében az uniós joggal összhangban szerezték-e be,

vagy

[A.1.2.] valamely **büntetőbíróság által kontradiktórius eljárás** keretében már lefolytatott vizsgálat alapján legalább nem győződhet meg arról, hogy azokat e joggal összhangban szerezték be."

16. Az EUB-Ítélet szövegezésében 3 konjunktív feltételt állított fel ([A.], [B.] és [C.]), csak ezek együttes fennállása esetében lehet felhasználni az érintett bizonyítékokat az adóigazgatási eljárásban, bármelyik feltétel hiánya esetén kötelezően előírta a nemzeti bíróságok számára az érintett bizonyítékok kizárását. A döntés végén szereplő további két feltétel ([A.1.1.] és [A.1.2.]) pedig tovább árnyalja a konjunktív feltételrendszert, hiszen annak első [A.] elemének tartalmi vizsgálatára két alternatív feltételt határoz meg, amelyek közül legalább az egyiknek teljesülnie kell ahhoz, hogy az első [A.] feltételt tartalmilag vizsgálni lehessen. Azaz amennyiben e két hatásköri feltétel közül legalább az egyik nem teljesül, az első [A.] konjunktív tartalmi feltétel nem vizsgálható, amely alapján a nemzeti bíróságoknak az érintett bizonyítékokat ki kell zárnia az adott ügyből. Összefoglalóan tehát az első [A.] konjunktív feltétel kapcsán azt mondta ki az EUB-Ítélet, hogy **a bizonyítékok beszerzésének jogszerűségére vonatkozó vizsgálatot a közigazgatási bíróságnak, vagy amennyiben e bíróság erre nem jogosult, kontradiktórius eljárás keretében a büntetőbíróságnak kell elvégeznie.**
17. Az EUB-Ítélet szerinti konjunktív feltételrendszer egyes variánsait a jelen Indítvány 8. sz. mellékleteként csatolt táblázatban foglaltuk össze.
18. Tekintettel arra, hogy az EUB-Ítélet a Charta és mögöttesen az EJEE olyan rendelkezéseire hivatkozik (alapjogok korlátozása, tisztességes eljáráshoz való jog, magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog), amelyek szabályozása a magyar Alaptörvény vonatkozó szabályozásával megegyezik, az EUB-Ítélet álláspontunk szerint teljes mértékben megfelel a magyar Alaptörvénynek és a magyar alkotmányos követelményeknek, hagyományoknak.
19. Az **Elsőfokú Ítélet** a 16-17. oldalon maga is részletezi a fenti döntést, ezt követően négy oldalon keresztül az EUB-Ítélettel összhangban elvégezte a szükséges vizsgálódást, majd **az uniós joggal, valamint az Alaptörvénnyel összhangban álló elemzés során arra a következtetésre jutott**, hogy mind a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok, mind a házkutatás során lefoglalt elektronikus levelezések adóigazgatási eljárásban bizonyítékként való felhasználása tekintetében jogszerűtlen az adóhatóságok eljárása, így ezeket a bizonyítékokat a Bíróság az EUB-Ítélet iránymutatásának megfelelően maga rekesztette ki a bizonyítékok köréből.
20. Az **Elsőfokú Ítélet röviden összefoglalva az alábbiakat állapította meg** (Elsőfokú Ítélet 17-21. oldal)

- A közigazgatási bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy az érintett bizonyítékok megszerzésének és büntetőeljárásban való felhasználhatósága büntetőjogi szempontú jogszerűségi vizsgálatát – kimerítően, hatékony és teljeskörű jogvédelmet a Charta által megkívánt módon – elvégezhesse.
- A büntetőbíróság előtti kontradiktórius eljárás nem indult meg, az eljárás nyomozati szakban van és ismeretlen tettes ellen van folyamatban.
- A Bíróság az előző két megállapításra tekintettel a 3 konjunktív feltétel közül az első (fent [A.]-val jelölt) feltétel meglétét nem tudta vizsgálni, ezért ez az EUB-Ítélet egyértelmű előírása nyomán már önmagában ahhoz vezet, hogy az érintett bizonyítékokat ki kell zárni. A Bíróság ugyanakkor a teljes körűségre tekintettel a további két feltételt is megvizsgálta (igaz, a harmadik (fent [C.]-vel jelölt) feltételt már csak érintőlegesen).
- Az érintett bizonyítékok adóhatósági felhasználását – annak módját, feltételeit, korlátait és szükséges garanciáit – a magyar jog nem fektette le. „Ezért e feltétel hiánya már önmagában, a fentebb tett megállapítástól függetlenül is azt eredményezi, hogy a beavatkozás által okozott alapjogi sérelem nem minősülhet olyannak, amelyet a megkívánt törvényi előírás – az uniós joggal összhangban – lehetővé tesz."
- A szabad bizonyítás elve nem pótolja az EUB-Ítélet által hangsúlyozott, a Charta és az EJEB gyakorlata alapján elvárt törvényi felhatalmazást. E bizonyítási elv nem érvényesülhet korlátlanul olyan esetekben, amikor a bizonyíték megszerzésének és felhasználásának szigorú, célhoz kötött, jogszabályba foglalt részletes szabály- és garanciarendszere van, kifejezetten arra tekintettel, mert az az alapjogokba beavatkozással jár. Az ilyen garanciarendszerből történő közvetlen kiemelése és átemelése a bizonyítékoknak jogszerűen nem lehetséges.
- Az adóeljárási és büntetőeljárási szabályok csak a megismerés lehetőségéig adják meg a törvényi felhatalmazást, az adóhatóság a törvényben meghatározott feladata ellátásához szükséges mértékben és időtartamban megismerheti és a tényállása tisztázásához használhatja is, azonban jogosultsága csak a megismerésből fakadó jogszerű előnyig tart, azaz ez az ismeret arra szolgálhat, hogy az általa lefolytatandó bizonyítási eljárás kereteit kijelölje, közvetlen bizonyítékként azonban nem emelheti át a saját eljárásába azokat.
- Az Elsőfokú Ítélet kifejezetten „a jogkérdés súlyának érzékeltetése céljából" hangsúlyozta, hogy az adóhatóság szabad bizonyításra és felhasználásra vonatkozó érvelése alapján elegendő lenne a hatóságoknak bármely módon hozzájutni az adatokhoz, információkhoz, bizonyítékokhoz – akár tudatosan a jogszabályi előírások félretételével -, majd a megkeresés, a betekintés és a megismerés jogszerű lehetőségét felhasználva, azokat egymás részére átadva, a saját eljárásukban bizonyítékként felhasználni, ily módon legalizálva megszerzésük körülményeit, akár kiváltva annak hiányát is, hogy egyébként az így szerzett bizonyítékokhoz saját jogon szabályosan nem is juthattak volna hozzá. Kiemelte a Bíróság, hogy ez a megközelítés különösen alkalmas lehet arra, hogy az alapvető jogokat sérthesse.
- A Bíróság kiemelte az Indítványozó által hivatkozott 2/2007. (I.24.) AB határozatot, amely feltárta a titkos eszközökkel szerzett bizonyítékok jogszabályi környezetét, lényeges szempontjait, alkotmányos korlátait, amelyek értelmében köztherviselés biztosítása érdekében titkos eszközök

nem alkalmazhatók. A Bíróság álláspontja szerint ez az AB határozat különösen alkalmas arra, hogy a jogkérdéssel érintett alapjogok vonatkozásában irányadó legyen és rámutat arra, hogy a szabályozottság hiánya nem pusztán a jogalkotó mulasztásának következménye, hanem az alapjogok hatékony védelmének része.

- A törvényi felhatalmazás hiányában az adóigazgatási eljárásban történő felhasználás szükségességének, arányosságának vizsgálata már nem lehetséges, ugyanakkor rögzítette a Bíróság, hogy a szükséges felhatalmazás esetében sem lehetett volna mindaddig szükséges az érintett bizonyítékok felhasználása, amíg az egyszerű, jogsérelmet nem okozó bizonyítási eszközök útján az adóztatás szempontjából releváns tények bizonyítékainak összegyűjtése meg nem történt. E körben hangsúlyozta a Bíróság, hogy ez egyébként, amint arra az előzetes döntés is következtetni enged, jelen ügyben nem valósult meg. Ezt a jelen Indítványhoz ... sz. alatt becsatolt, az adóhatóság és a nyomozóhatóság közötti levelezés is alátámasztotta. E körben hangsúlyozzuk, hogy ahogyan azt a jelen Indítvány **10. sz.** mellékleteként becsatolt házkutatási és lefoglalási jegyzőkönyvek is tanúsítják, a nyomozó hatóság 2012. júliusa és 2013. decembere között, azaz közel másfél éven belül többször jelent meg az Indítványozó székhelyéül szolgáló irodaházban és több alkalommal tartott házkutatást és foganatosított lefoglalást az Indítványozó és az irodaházban található egyéb cégek sérelmére, azaz az Alaptörvényben, Chartában és EJEE-ben biztosított magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot korlátozó kényszerintézkedéseket mind az Indítványozó, mind a többi érintett cég folyamatosan, egymás után többször szenvedte el egy ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban.
- A NAV Bűnügyi Igazgatóság által felhasználásra adott engedély nem helyettesíti a büntetőbíróság kontradiktórius eljárásban hozott döntését a bizonyítékok megszerzésének jogszerűsége és felhasználhatóságának kérdésében.
- A **házkutatás során lefoglalt e-mail levelezések** tekintetében a fentieken túlmenően azért sem teljesültek az EUB-Ítéletben elvárt feltételek, mert
    - az iratok közé becsatolt jegyzőkönyv szerint az intézkedést nem (csak) az Indítványozóval szemben foganatosították, így azokat nem is vitathatta kontradiktórius eljárás keretében, továbbá
    - a házkutatás, illetve lefoglalás is büntetőeljárás keretében történt, és az EUB-Ítélet előírása szerint itt is vizsgálni kell a büntetőeljárás keretei közötti szükségességet és a világos törvényi felhatalmazást, amely lehetőség a fentebb hivatkozottak szerint a magyar jogban nem adott.
- Mivel az EUB-Ítélet szerinti három konjunktív feltétel közül kettő alapos megvizsgálása alapján a Bíróság megállapította, hogy a bizonyítékok felhasználása nem lehetett jogszerű, a harmadik [C.] feltétel részletes vizsgálatának szükségessége „elenyészett". E körben az Elsőfokú Ítélet csak annyit rögzít, hogy az Indítványozó azokat a dokumentumokat megtekinthette és észrevételezhette, amelyek a Jegyzőkönyv mellékletét képezték, így e dokumentumok köre tekintetében a védelemhez való jog nem sérült. Ugyanakkor az adóhatóság a peres eljárás során több olyan

dokumentumot csatolt a határozata jogszerűsége alátámasztására, amelyeket a közigazgatási eljárásban nem bocsátott az Indítványozó rendelkezésére.

21. A Kúria a Pp. 274. § (6) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás során hozott 17. sorszámú végzésével (**9/1. sz.** melléklet) ***amicus curiae*-ként megkereste a Legfőbb Ügyészt** jogi álláspontja kifejtése végett. A Kúria által feltett 6 kérdés kizárólag a titkos információgyűjtés büntetőeljárási szabályaira és az büntetőeljárásban így beszerzett bizonyítékok adóhatósági eljárásban történő felhasználhatóságára vonatkozott. Tehát a Kúria *kifejezetten nem* kérte ki a Legfőbb Ügyész véleményét a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek büntetőeljárási szabályozásával, gyakorlatával és adóhatósági eljárásban történő felhasználhatósága vonatkozásában, holott ez a kérdéskör az EUB-Ítéletben, az Elsőfokú Ítéletben és az alperesi felülvizsgálati kérelem alapján a felülvizsgálati eljárásban is a titkos információgyűjtéssel beszerzett bizonyítékokkal egyenrangú alapjogi-jogszerűségi problémaként jelenik meg. Olyannyira egyenrangú a kérdéskör, hogy az EUB-Ítélet az érintett alapjogok védelmi szintjeként ugyanazt a hármas konjunktív feltételrendszert állította fel mindkét esetkörre. Ennek ellenére **sem az amicus curiae-megkeresés, sem a Kúria anyagi pervezetése (tárgyaláson, illetve tárgyaláson kívül) nem terjedt ki ennek a kérdésnek a további boncolására**, az Alperes felülvizsgálati kérelme is összefoglalóan csak arra irányult, hogy álláspontja szerint a magyar jogszabályi rendelkezések és a szabad bizonyítás alapelve alapján valamennyi büntetőeljárásban keletkezett bizonyíték (függetlenül attól, hogy az titkos információgyűjtés, házkutatás keretében történő lefoglalás vagy bármely módon került a büntetőeljárásba) felhasználható és átemelhető az adóigazgatási eljárásba (Bírói Döntés [59]-[66]. bekezdés).

22. A Legfőbb Ügyész szakmai véleményében **(9/2. sz.** melléklet) alapvetően figyelmen kívül hagyta az EUB-Ítéletben foglalt szempontokat, ezért azzal kapcsolatban részletes előkészítő iratot terjesztettünk elő **(9/3. sz.** melléklet), illetve az Alperes is terjesztett elő egy előkészítő iratot (**9/4.** sz. melléklet).

23. A Kúria a Bírói Döntésben a titkos információgyűjtés kérdésében alapvetően elfogadta az általunk előadottakat és a Bírói Döntés e kérdésében lényegében megegyezett az Elsőfokú Ítélet elvi tartalmával. A házkutatás keretében lefoglalt e-mailek tekintetében azonban a Kúria az EUB-Ítéletben foglalt konjunktív feltételekkel ellentétes módon az Elsőfokú Ítélettel ellentétes álláspontra helyezkedett és azt mondta ki, hogy ezeket a bizonyítékokat a tényállás megállapításakor nem kell kizárni, azok szabadon felhasználhatók (Bírói Döntés [89] bekezdés).

4 EGYEDI ÜGYBEN ÉRINTETTSÉG ÉS AZ ÜGY ÉRDEMÉBEN HOZOTT DÖNTÉS VAGY A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁST BEFEJEZŐ DÖNTÉS

24. Az Abtv. 27. § alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben *az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel* szemben fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz.

25. Az Indítványozó az adóigazgatási eljárás alanya volt, a Bírói Döntést megalapozó bírósági eljárásban pedig fél (felperes) volt, tehát a következetes alkotmánybírósági gyakorlat alapján egyértelműen **az egyedi ügyben érintett**

szervezetnek minősül.

26. Jelen Indítványunkhoz csatoljuk az említett peres, illetve közigazgatási iratokat, amelyek az Indítványban szereplő tényállást és jogi érvelést alátámasztják, végső soron megerősítik **érintettségünket** és amelyek egy részének vizsgálata az érdemi kérdések eldöntéséhez szükséges

27. *Az alkotmányjogi panasz kézikönyve* megemlíti, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatával összefüggésben hozott döntései szerint nem minősül az eljárást befejező egyéb döntésnek vagy érdemi döntésnek „ha a támadott kúriai ítélet egy közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során hozott jogerős ítéletet, valamint a másodfokú közigazgatási határozatot teljes egészében hatályon kívül helyező és a másodfokú hatóságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító döntés" (3370/2012. (XI. 15.) AB végzés, Indokolás [9]}. Ekkor ugyanis a kúriai ítélet indokolásában tett érdemi megállapítások a megismételt eljárás és a döntéshozatal során kötik az új eljárásra utasított hatóságot. Az ilyen esetekben az Alkotmánybíróság szerint csak a megismételt eljárásban – az ügy érdemét érintően – hozott jogerős döntés ellen nyílik meg a lehetőség alkotmányjogi panasz benyújtására."[5]

28. Álláspontunk szerint jelen Indítvány esetében a kézikönyv által hivatkozott AB-döntés szerinti érvelés nem alkalmazható, figyelmen kívül hagyandó, és a Bírói Döntés megfelel az Abtv 27. § szerinti *„az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés"* befogadhatósági kritériumának, tekintettel

    - egyrészt arra, hogy a Kúria ítélkező tanácsa a Bírói Döntés Indítvánnyal támadott részét olyan elvi döntésnek tekinti, amely túlmutat az egyedi ügyön és általában véve tartalmaz iránymutatást az adóigazgatási (tágabban közigazgatási) eljárásokra és az azok során keletkezett határozatok felülvizsgálatát elvégző bírósági eljárásokra (ld. sajtóközlemény a Kúria honlapján);
    - másrészt arra, hogy a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek új eljárásban való felhasználhatóságának kérdését a Kúria érdemben, véglegesen eldöntötte;
    - harmadrészt arra, hogy az EUB ítéletével ellentétes döntésről van szó,
    - negyedrészt arra, hogy kifejezetten az Alaptörvényben és a Chartában meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot sértik, és e jogsérelem fenntartását és az elvi közzététel miatt általánosságában ezen alapjogsértések követésére sarkallja a közigazgatási hatóságokat.

29. A Ket. 109. § (4) bekezdése, illetve adóügyekben az Art. 140. § (2) bekezdése alapján a közigazgatási perben hozott ítélet indokolása is köti a közigazgatási szervet, és amennyiben új eljárás elrendelésére kerül sor, az eljárást ennek megfelelően kell lefolytatni. Ennek megfelelően a közigazgatási perben hozott ítélet indokolása határozza meg a lefolytatandó új eljárás tartalmát, irányát, illetve magát az érdemi döntést is.

30. Ezt az elvi állásfoglalást tükrözi a Kúria BH2015.11.314. számon közzétett Kfv.I.35.724/2014. számú döntése is, amikor hangsúlyozza, hogy a Pp. 339. §-ából kifolyólag a közigazgatási perben hozandó ítéletek annyiban speciálisak,

---

[5] *Szerk.: Bitskey Botond és Török Bálint: Az alkotmányjogi panasz kézikönyve; HVG-Orac, Budapest, 2015.*, 198. old. 435. bekezdés

hogy az ítélet rendelkező részét az indokolásban foglaltakkal együtt kell értelmezni, és az új eljárásra adott iránymutatás is fontos részét képezi a döntésnek, hiszen ez adja meg a hatóság részére a lefolytatandó eljárás további irányát és határozza meg a döntés tartalmát. A Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontja alapján semmis az a közigazgatási határozat, amely ellentétes a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező részével vagy indokolásával.

31. A jelen Indítványban kifejtettek szerint a Bírói Döntés Indokolásának a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságára vonatkozó része alaptörvény-ellenes, mert sérti magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot és tisztességes eljáráshoz való jogot, mert ellentétes az EUB-Ítélettel. Erre tekintettel az alaptörvény-ellenességet a jelen Indítvánnyal támadott Bírói Döntés hordozza magában, amelyhez az adóhatóság az új eljárásban kötve van, s mivel a döntés részletes elvi tartalma a Kúria honlapján is elérhető, már most hivatkozási alapnak és referenciapontnak tekintendő a közigazgatási és bírói gyakorlatban, figyelemmel a Kúria egységes jogalkalmazást biztosító, az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében[6] és a Bszi. 25. §-ban foglalt feladatára.[7]

32. Álláspontunk szerint a 3370/2012. (XI. 15.) AB végzésben foglalt megközelítés azért sem fenntartható a jelen ügy keretei között (figyelemmel különösen, de nem kizárólagosan az adóigazgatási eljárások és közigazgatási perek elhúzódására, nagy időigényére), mert az abban foglalt elvárás szerint az Indítványozónak meg kellene várnia, hogy az új adóigazgatási eljárás első- és másodfokon lefolytatódjon, majd azt követően az alapjogsértő és EUB-Ítélettel ellentétes Bírói Döntés szerint meghozott közigazgatási határozattal szemben keresetlevelet nyújtson be, majd a közigazgatási perben hozott ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet, illetve alkotmányjogi panaszt nyújtson be, és majd csak ennek a folyamatnak a végén jusson abba a helyzetbe, hogy az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálja a már most fennálló és jelen Indítványban állított alaptörvény-ellenességet, s annak alapossága esetén csak ezt követően folytatódhasson le egy olyan új (azaz már harmadik) adóigazgatási eljárás, amelyben végre kiküszöbölésre kerülhet a Bírói Döntésben megnyilvánuló kirívó alaptörvény-ellenesség és alapjogsértés. Ez a megközelítés, illetve annak gyakorlati alkalmazása (azaz jelen Indítvány erre hivatkozással történő be nem fogadása) **már önmagában sértené az Alaptörvény XXIV. cikkét, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit** a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és **ésszerű határidőn belül intézzék.**

33. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti befogadhatósági feltétel a normaszöveg szerint „az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés". A Bírói Döntés ezek közül már az első fordulatnak megfelel, hiszen a fentiek szerint az ügy érdemében (házkutatás keretében lefoglalt e-mail adóhatósági eljárásban történő felhasználhatósága) végleges döntésről beszélhetünk, másrészt a Kúria nem utasította új eljárásra az Elsőfokú Bíróságot, azaz az alapul fekvő bírósági eljárás befejeződött.

34. A fentiekre tekintettel álláspontunk szerint a Bírói Döntés tekintetében teljes

---

[6] Alaptörvény 25. Cikk (3) bekezdés: A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

[7] Bszi. 25, § A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, joggyakorlat-elemzést folytat jogerősen befejezett ügyekben, valamint elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé.

mértékben érvényesül a bírói döntés jellegével szemben támasztott befogadhatósági feltétel.

5 AZ INDÍTVÁNY NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS NYILATKOZAT

35. Az alkotmányjogi panasz indítványunkban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.

6 A JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE ÉS A KÚRIAI FELÜLVIZSGÁLATTAL KAPCSOLATOS NYILATKOZAT

36. Az alábbiakban táblázatos formában bemutatjuk, hogy a jogorvoslati lehetőségeinket már kimerítettük, a Bírói Döntéssel szemben pedig további jogorvoslati lehetőség nincs a számunkra biztosítva. A Bírói Döntéssel szemben kúriai felülvizsgálatra sincs lehetőség, tekintettel arra, hogy az már kúriai felülvizsgálati eljárás során került meghozatalra, azaz a bírósági eljárás befejező döntésnek minősül. **Ennek megfelelően nyilatkozunk, hogy a jogerős Bírói Döntéssel szemben kúriai felülvizsgálat (sem perújítás) nincs folyamatban.**

	Elsőfokú Határozat	**Másodfokú Határozat**	**Elsőfokú Ítélet**	**Bírói Döntés**
Eljárt szerv	NAV Kiemelt Adózók Adóigazgatósága (Elsőfokú Adóhatóság)	NAV Kiemelt Adó és Vám Főigazgatóság (Másodfokú Adóhatóság)	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	Kúria
Iktatószáma	2197669679	2511393477	11.K.30.197/2016/19.	Kfv.I.35.594/2016/24.
Döntés elnevezése az Indítványban	Elsőfokú Határozat	Másodfokú Határozat	Elsőfokú Ítélet	Bírói Döntés
A döntés tartalma	[redacted] adóhiány, [redacted] adóbírság és [redacted] késedelmi pótlék (összesen [redacted] Ft fizetési kötelezettség megállapítása	elsőfokú határozat helybenhagyása	Az adóhatósági határozat túlnyomó részének – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – hatályon kívül helyezése és az adóhatóság új eljárásra kötelezése	Az Elsőfokú Ítélet indokolásának megváltoztatása (jelen Indítvánnyal érintett körben is), valamint további rész tekintetében is az adóhatósági határozat hatályon kívül helyezése
Jogorvoslat	fellebbezés	a bírósági felülvizsgálat iránti kereset	jogerős ítélet, amellyel szemben mindkét peres fél (a jelen Indítvány tárgya körében az adóhatóság) felülvizsgálati kérelmet nyújtott be	*[jelen Indítvány]*

37. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a jelen alkotmányjogi panaszunkban érintett és hivatkozott alaptörvényi, EJEE, Charta és jogszabályi rendelkezéseket az alábbiakban megjelöljük. Az egyes alapjogsérelmekkel kapcsolatos jogi indokolásunk az *„Indítványunk részletes kifejtése"* részben található meg.

Jogszabályhely	**Alaptörvényi, jogszabályi rendelkezés**
Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés	Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.
Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés	Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.
Alaptörvény XXIV. cikk (1) bek.	Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.
Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.	Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
Alaptörvény B) cikk (1) bek.	Magyarország független, demokratikus jogállam.
Charta 7. cikk *(A magán- és a családi élet tiszteletben tartása)*	Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.
Charta 47. cikk 1-2. bekezdése *(A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog)*	Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselet igénybevételéhez.

Jogszabályhely	Alaptörvényi, jogszabályi rendelkezés
Charta 52. cikk (1) bekezdés	Az e Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.
EJEE 8. cikk *(Magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog)*	1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. 2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.
EJEE 6. cikk 1. bekezdés 1. mondat *(Tisztességes eljáráshoz való jog)*	1. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.
EJEE 13. cikk *(Hatékony jogorvoslathoz való jog)*	Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.

8 INDÍTVÁNYUNK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

38. A jelen Indítványunkban számos egymással összefüggő, a jelen alkotmányjogi panaszra okot adó kúriai felülvizsgálati eljárásban egymással párhuzamosan is és egymásra épülően is jelentkező alkotmányossági problémát azonosítunk, s a fenti határozott indítványunkat részletesen kifejtve kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot a fentiek szerinti határozathozatalra.

39. A jelen Indítvány az **Abtv. 27. §-án alapul,** tekintettel arra, hogy az Bírói Döntés álláspontunk szerint alaptörvény-ellenes részei, azaz az EUB-Ítélettel és Alaptörvénnyel összhangban álló Elsőfokú Ítélet indokolásának megváltoztatásával kapcsolatos részei alapvető jelentőségű alaptörvény-ellenességet és jogszabálysértést valósítanak meg.

40. A Bírói Döntés – ellentétben az Elsőfokú Ítélettel – a ***házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóhatósági eljárásban való felhasználhatóságára*** vonatkozó megállapítása és indokolása nem felel meg a magyar bírósági szervezetrendszer szerinti törvényes bíróként eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel megkeresett Európai Unió Bírósága jelen ügyben hozott C-419/14. sz. ítéletében foglaltaknak. Ez álláspontunk szerint már önmagában az Alaptörvény XXVIII. cikk. (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jog sérelmét, az EUB, mint törvényes bírótól, illetve a törvényes bíró döntésétől való elvonást jelenti.

41. A fentieken túl az EUB-Ítélet jelen Indítvány tárgyához kapcsolódó döntése az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikkén (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog), 47. cikkén (tisztességes eljáráshoz való jog) és 52. cikk (1) bekezdésén (alapjog-korlátozási teszt) alapul. E cikkek értelmezéséhez az EUB felhasználta és maradéktalanul követte az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE-vel azonos tartalmú cikkeinek gyakorlatát. **Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog), XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog), valamint I. cikk (3) bekezdése (alapjog-korlátozási teszt) a Chartával azonos, illetve hasonló módon védi az EUB-Ítélet alapjául szolgáló alapjogokat, ezért a Bírói Döntés támadott részei megfelelően sértik az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseit.** Ezt az **önmagában is megálló alapjogsérelmet** az EUB-Ítéletben egyértelműen rögzített alapjogvédelmi-szint[8] megsértése teszi kirívóan alaptörvény-ellenessé.

42. A **tisztességes eljáráshoz való jog sérelme** kapcsán külön-külön, az Indítvány megfelelő részében mutatjuk be annak egyes részelemeinek sérelmét, így különösen a törvényes bíróhoz való jog sérelmét, a fegyveregyenlőség sérelmét, a védelemhez való jog sérelmét, valamint a bírói indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének sérelmét.

[8] Az EUB által értelmezett Charta alapján biztosított alapjogvédelmi-szint és a tagállami alkotmányok alapjogvédelmi szintjeinek összefüggéseivel kapcsolatos érvelést jelen Indítvány o fejezete fejti ki.

9 INDÍTVÁNYUNK RÉSZLETES KIFEJTÉSE

9.1 Az Európai Unió Bírósága, mint törvényes bíró

43. A tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített **tisztességes eljáráshoz való jog egyértelműen magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot.**[9]

44. A tisztelt Alkotmánybíróság elé eddig került és érdemben vizsgált ügyekben az Alkotmánybíróság a magyar bírói szervezetrendszer keretében vizsgálva tudta megállapítani a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jog alaptörvényi tartalmát.[10]

45. A tisztelt Alkotmánybírósághoz azonban már eddig is kerültek olyan ügyek, amelyek érintették az uniós bíróság törvényes bíró alaptörvényi fogalmába illeszthetőségének problémáját. Ez a kérdés két egymással összefüggő, azonban alkotmányos és általában véve jogi keretét és karakterét tekintve két különböző problémakörben jelent meg az Alkotmánybíróság előtt:

    1. az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének mellőzése a bírósági eljárásokban és

    2. az ügyben hozott előzetes döntés követésének kötelezettsége.

46. Ezen ügyeket feldolgozó irányadó szakirodalom[11] is több aspektusból vizsgálja, hogy beleilleszthető-e a törvényes bíró alaptörvényi fogalmába az Európai Unió Bírósága: *Blutman László* felhívja a figyelmet arra, hogy a 3038/2015. AB végzésben (amely a 2. csoport kapcsán született) az alkotmányjogi panasz visszautasításánál az öttagú tanács egyik hiányosságként azt hozta fel, hogy az indítványozó nem tett előadást a tisztességes eljáráshoz való jog és a törvényes bíróhoz való jog viszonyára. Tehát az Alkotmánybíróság nem mondta ki, hogy az EUB ne képezhetné a törvényes bíró alaptörvényi fogalmának részét, pusztán hiányolta az indítványozó erre vonatkozó alkotmányjogi érvelését.

47. A tisztelt Alkotmánybíróság elé több olyan indítvány érkezett, amelyekben az indítványozók azt sérelmezték, hogy az ügyükben eljáró bíróságok az előttük folyó eljárásokban nem fordultak az Európai Unió Bíróságához előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésével, ezzel az eljáró bíróságok elvonták az indítványozók törvényes bíráját. *Blutman László* az indokolásokból kiindulva megállapítja, hogy „[a] megelőző gyakorlat tükrében - amely belső jogi összefüggésekben a viszonyt tisztázza - [...] az előzetes döntéshozatali eljárás *mellőzése* esetén a törvényes bíróhoz való jog ugyan felmerülhet, de csak akkor,

---

[9] Pl. 3145/2015. (VII.24.) AB határozat [31] bekezdés, 3/2014. (I.21.) AB határozat [57] bekezdés, 34/2014. (XI. 14.) AB határozat [193] bekezdés

[10] "Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a Bszi. az Alapelvek között úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírájától [8. § (1) bekezdése]. A törvény által rendelt bíró pedig az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró [8. § (2) bekezdés]. A törvényes bíró tehát: a törvényben előre meghatározott hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró. Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyévben kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [9. § (1) bekezdés]. Ebből következik, hogy a bíró és az ügy egymáshoz rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet." (36/2013. (XII. 5.) AB határozat Indokolás [32]), idézi a 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat [31] bekezdése

[11] Blutman László: Az Alkotmánybíróság és az előzetes döntéshozatali eljárás (Közjogi Szenmle 2015/4., 1-8. pp.)

ha egyben rá lehet mutatni a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó általános követelmények sérelmére. A törvényes bíróhoz való jog tehát csak sajátos körülmények között vonatkoztatható az előzetes döntéshozatali eljárás *mellőzésére.*" A vonatkozó alkotmánybírósági döntések összegző elemzéséből pedig megállapítja, hogy e sajátos körülmények igen kivételesek lehetnek: „Az eddigi, vonatkozó határozatokból az derül ki, hogy az Alkotmánybíróság az előzetes döntéshozatal kezdeményezésének mellőzését alapvetően nem tekinti alkotmányossági kérdésnek. A szokásos érvelés a következőképpen rekonstruálható. (i) Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jogot csak alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok tükrében értelmezi. (ii) A bíróság diszkrecionális jogának gyakorlása nem alkotmányossági vizsgálat tárgya. (iii) A nemzeti jog szerinti törvényes bíró a vonatkozó jogszabályok értelmezésével és a ténykérdések figyelembevételével dönt arról, hogy terheli-e kötelezettség előzetes döntéshozatal kezdeményezésére. (iv) A bíróság döntése diszkrecionális jog gyakorlását jelenti.[12] (v) Így e döntés felülvizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre az Abtv. 29. §-a alapján (mert a döntés nem alkotmányos jelentőségű eljárási szabály alkalmazása és/vagy nem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességről lehet szó).[13]"

48. A 2. csoport kapcsán is kerültek a tisztelt Alkotmánybíróság elé ügyek, azonban ezek érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor. Azaz a tisztelt Alkotmánybíróság a törvényes bíróhoz való jogot a jelen Indítvány szerinti összefüggésekben még érdemben nem vizsgálta: azaz érdemben nem dolgozta még ki, hogy a törvényes bíróhoz való jog alaptörvényi tartalmába hogyan illeszkedik az Európai Unió Bírósága abban az esetben, ha az ügyben eljárt magyar bíróság a fent hivatkozott AB döntésekben is hangsúlyozott jogával élve előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett, azonban az EUB határozathozatalát követően az eljáró magyar bíróság (jelen esetben az előzetes kérdéseket előterjesztő közigazgatási bíróság ítéletét felülvizsgáló Kúria) az EUB döntésének nem megfelelő, azzal ellentétes döntést hoz.

49. A 3037/2015. és a 3038/2015. AB végzések alapjául fekvő ügyekben a kereseti kérelemhez kötöttség, illetve a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő hatásköri korlát volt az oka annak, hogy az adott ügyben született és egyébként alkalmazandó EUB-döntések nem érvényesülhettek.

50. Jelen Indítvány esetében erről a hatásköri, illetve eljárási korlátról nincsen szó: az Indítványban címzett problémakörre (házkutatás során lefoglalt e-mailek adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatósága) mind a kereseti kérelem, az alperes adóhatóság felülvizsgálati kérelme nyomán pedig mind a felülvizsgálati eljárás keretei kiterjedtek, az azt érintő kérdésben az eljáró bíróságok érdemben döntöttek: az Elsőfokú Bíróság az EUB-Ítélettel az Alaptörvénnyel összehangban, míg a Kúria azokat kirívóan sértő módon.

51. Ezt a problémakört a Német Szövetségi Alkotmánybíróság már 1987-ben vizsgálta és megállapította, hogy az Európai Bíróság döntésének nem követése a német Alaptörvényben rögzített törvényes bíróhoz való jog sérelmét jelenti (**Kloppenburg-doktrína**):[14] a Bundesfinanzhof egy bírósági határozat felülvizsgálatánál nem kívánta követni az Európai Bíróságnak azt az előzetes

---

[12] Kifejezetten **a diszkrecionális jogra** utal a 3037/2015. (II. 20.) AB végzés, ABK 2015/4. 273, [24] vagy a 3050/2015. (III. 2.) AB végzés, ABK 2015/5. 338. [19]

[13] Jellemzően 3110/2014. (IV. 17.) AB végzés ABH 2014, 1751, [24]; a (iv) premissza nem szerepel ebben a konkrét határozatban.

[14] Kloppenburg (8. 4. 1987), 2 BvR 687/ 85, BVerfGE 75, 223.

döntését, amelyet az alsóbbfokú bíróság kezdeményezett (nem ismerte el az akkori Hatodik ÁFA-irányelv egyes rendelkezéseinek közvetlen hatályát). A Német Szövetségi Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy **az ügyben a bíróság nem térhet el az előzetes döntéstől, mert az sérti a törvényes bíróhoz való jogot**. A német alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy ha az eljáró bíróság nem ért egyet az előzetes döntéssel, nyitva áll a lehetőség újabb előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére, ahol kifejtheti érveit.

52. Jelen esetben a Kúria nem tartotta be az EUB által az Elsőfokú Bíróság által jelen ügyben kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban hozott C-419/14. sz. ítélet 4. sz. döntésében, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolásban foglaltakat és a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatósága tekintetében az első két ([A.] és [B.]) feltétel vizsgálatát az EUB-döntésben foglaltakkal ellentétesen végezte el (a második [B.] feltétel második felének és harmadik [C.] feltétel vizsgálatát pedig teljes mértékben mellőzte). **A Kúria ezen jogsértése az uniós jog megsértésén túl egyidejűleg a magyar Alaptörvény sérelmét is jelenti**, hiszen sérti az Indítványozó **Alaptörvény XXVIII. Cikk (1)** bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának részét képező törvényes bíróhoz való jogát. Továbbá az EUB-Ítélet és az Alaptörvény jelen Indítvány 18. bekezdésében hivatkozott összefüggéseire, a Bírói Döntés sérti az Indítványozó XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, különösen annak részét képező fegyveregyenlőséget, védelemhez való jogot, a bíróságok indokolási kötelezettségére vonatkozó alkotmányos követelményt, valamint ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében szabályozott magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogra vonatkozó alaptörvényi szabályokkal is.

53. A EUB, mint törvényes bíró európai gyakorlatára *Varga Zsófia*[15] is kitér és rámutat arra, hogy **a magyar Alaptörvényhez hasonló alkotmányos hagyományokból kiinduló és építkező országok alkotmánybíróságai, így a német, az osztrák, a cseh, a szlovák és a szlovén alkotmánybíróságok is egyértelműen törvényes bírónak tekintik az Európai Unió Bíróságát.**[16] Hangsúlyozza azt is, hogy ezekben az országokban mindenhol rendelkezésre áll a magyar szabályozáshoz hasonló valódi alkotmányjogi panasz (bírósági határozatok alkotmányossági vizsgálata), így ezek az alkotmánybíróságok az egyedi ügyekben ezért is tudták kimondani azt az elvi tételt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíró tartalmát képezi az Európai Unió Bírósága is.

54. Amennyiben összességében vizsgáljuk jelen ügyben a „jogi tényállást", a probléma összefoglalóan úgy fogalmazható meg, hogy az Indítványozó a terhére hozott közigazgatási határozattal szemben keresettel bírósághoz fordult, ahol a magyar bírói szervezetrendszeren belüli törvényes bírája az EUMSZ 267. cikke és a Pp. 155/A. § alapján az EUB előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezte, az EUB egyértelmű és részletes válaszokat adott a feltett kérdésekre, azokat az első fokon eljáró törvényes bíró a jelen Indítvánnyal érintett részben maradéktalanul követte és betartotta, majd a felülvizsgálati

[15] Varga Zsófia: Az Alkotmánybíróság végzése az előzetes döntéshozatali kérelem előterjesztésének elmulasztásáról - Az Európai Bíróság mint törvényes bíró (JeMa Jogesetek magyarázata, 2014/4. 17-26. p.)

[16] Varga Zsófia alaposan elemzi és bemutatja ezen alkotmánybíróságok vonatkozó gyakorlatát és döntéseit, röviden összefoglalóan az előző lábjegyzetben hivatkozott cikk 20. oldal3. pontjában és a 22. oldal 3. pontjában, valamint részletesen a *Remedies for Violation of EU Law by Member State Courts* c. PhD-értekezése 138-170. oldalán

bíróságként eljáró szintén törvényes bíró Kúria az EUB ítéletét sértő módon hozta meg a felülvizsgálati döntését. Ez utóbbi álláspontunk szerint az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jogát sértette.

55. Az EUMSZ 267. cikk első és második bekezdése alapján az EUB hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára az uniós jog értelmezésére irányuló kérdésekben és amennyiben egy tagállam bírósága (azaz a tagállami bírói szervezetrendszeren belüli törvényes bíró) előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, **kérheti az EUB-ot, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést**. Jelen esetben az Elsőfokú Bíróság kérte az EUB-ot, hogy több kérdésben, jelen Indítvány tárgya szempontjából a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatósági eljárásban való felhasználhatósága kérdésében hozzon *döntést*.

56. Az EUB a *C-166/73. Rheinmühlen (II)-ügyben* ezen EUMSZ cikkel kapcsolatban kiemelte, hogy a jelenlegi EUMSZ 267. cikk „létfontosságú a Szerződés által létrehozott jog közösségi jellegének megőrzésében, és célja annak biztosítása, hogy ezen jog minden körülmények között azonos legyen a közösség összes tagállamában. Jóllehet, ez a nemzeti bíróságok által alkalmazandó közösségi jog eltérő értelmezésének elkerülését célozza, hasonlóan biztosítja az ilyen jogalkalmazást azáltal, hogy a nemzeti bíró számára elérhetővé tesz egy eszközt, amely segít kiküszöbölni a tagállamok jogrendszereinek keretén belül, a közösségi jog teljes hatályú érvényesülésének követelményéből fakadó nehézségeket. Ebből következően, **bármilyen rés az így kialakított rendszerben aláásná a Szerződés és a másodlagos közösségi jog rendelkezéseinek hatékony érvényesülését**. Ennek fényében kell látni a 177. cikk [jelenleg EUMSZ 267. cikk] rendelkezéseit, amelyek megkülönböztetés nélkül feljogosítanak minden nemzeti bíróságot, hogy előzetes döntés végett előterjesszenek egy ügyet a Bíróságnak, amennyiben úgy vélik, hogy egy kérdésben való döntés szükséges az ítélethozatalhoz."

57. Az előbbieken túlmutatóan az EUB ítélkezési gyakorlata ezt a megközelítést, azaz az EUB döntéseinek követését általánosságában is kimondta, azaz nem csak a konkrét (nemzeti) ügyben eljáró nemzeti bíróság köteles követni az EUB ítéletét, hanem a tényállásukban és jogkérdésükben megegyező, hasonló ügyekben eljáró bármely tagállam bármely bírósága: a tagállamok bíróságaira is kiterjed, többek között az egyének jogainak védelme érdekében, a tagállamokra általánosan alkalmazandó szolidaritási és együttműködési kötelezettség az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése szerint.[17] Az irányadó szakirodalom is kiemeli, hogy az EUB-nak már a korai időszakban olyan megállapítást tett több ítéletében (*66, 127 és 128/79. Salumi (I)-ügy;811/79 Ariete-ügy, 826/79 MIRECO-ügy*), melyekben közvetetten arra utal, hogy az általa adott értelmezés végső soron részévé válik az uniós jognak, azaz amennyiben egy értelmezés beépül és beleértendő a jogszövegbe, objektív hatályúvá válik, az abban foglaltakat a nemzeti bíróságoknak (és egyéb tagállami szerveknek) mind a konkrét egyedi ügyben, mind más ügyekben követniük kell, az uniós jog egységes alkalmazásának követelménye miatt.[18] Ezt a megközelítést a magyar jogalkotó is elfogadta és figyelembe vette, amikor az uniós csatlakozás miatt az eljárási

[17] 106/89. Marleasing-ítélet 8. pont

[18] Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban. Második, átdolgozott kiadás. HVG-Orac 2013, 289-290. pp.

szabályokat módosító *2003. évi XXX. törvény* indokolása rögzíti, hogy „A Bíróság jogértelmezése tehát nemcsak az éppen előtte lévő ügyben eljáró bíróságot kötelezi, hanem azokban a jövőbeni ügyekben is irányadó, amelyek tényállásukban és jogkérdésükben azzal megegyeznek [...] Az Európai Bíróság döntése minden elemében kötelező, hatálya nemcsak az alapeljárásban érintett jogviszonyra terjed ki, hanem a döntése előtt létrejött jogviszonyokra is."[19] Ezt a megközelítést a kúriai gyakorlat is megerősítette.[20]

58. Azzal, hogy **a magyar bírói szervezetrendszeren belüli törvényes bíró az EUMSZ 267. cikke alapján az EUB döntését kérte, a törvényes bíró Elsőfokú Bíróság egyértelműen becsatornázta az EUB-ot a peres ügy eldöntésébe**, annak döntését saját magára nézve a fenti uniós és magyar joggyakorlattal együtt kötelezőnek tekintette és az alapján hozta meg az elsőfokú Ítéletet. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság azonban e konkrét ügyben hozott EUB ítélettel ellentétes döntést hozott a jelen Indítvány tárgya vonatkozásában, amellyel a Kúria – figyelemmel a hivatkozott egyéb európai alkotmánybíróságok gyakorlatára, valamint ezen országok és Magyarország alkotmányos hagyományai közötti összefüggésekre – az Indítványozó törvényes bíráját jelentő EUB-ot vonta el.

59. A magyar polgári eljárásjog nem ismer a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság döntése ellen olyan speciális jogorvoslati lehetőséget (pl. perújítás) azon az alapon, hogy a jogerős felülvizsgálati ítélet sérti az EUB döntését (vagy általában véve az uniós jogot). A klasszikus „jogorvoslat" a Köbler-ítélet nyomán a tagállami bíróság kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért, azonban ez a kártérítési felelősség annak sajátos anyagi jogi szabályaira tekintettel a legtöbb esetben nem minősül hatékony jogorvoslatnak: például jelen ügyben nehezen fogható meg, hogy mi a kár összege, ami abból ered, hogy a Kúria az EUB-Ítéletet sértő módon nem rekesztette ki az új adóigazgatási eljárásból a házkutatás keretében lefoglalt e-maileket; milyen arányban terhelheti a felelősség az EUB-Ítélettel ellentétes döntést hozó Kúriát és az aszerint eljáró adóhatóságot. Hiszen az uniós jog elsőbbségéből és hatékony érvényesüléséből fakadóan az adóhatóságnak félre kellene tennie a Kúria EUB-Ítélettel ellentétes megállapításait, és az EUB-Ítélet szerint kellene eljárnia, azonban ez nyilvánvalóan életszerűtlen egy olyan ügyben, ahol a Kúria az adóhatóság felülvizsgálati kérelmének megfelelő döntést hozott.

60. A uniós tagállamok jelentős részében az uniós jogot sértő jogerős ítélettel orvosolására a kártérítési felelősségtől eltérő más jogorvoslatok is rendelkezésre állnak. Ezek a jogorvoslatok képesek akár még hatékonyabb jogvédelmet is biztosítani, mint a Köbler-ítélet szerinti felelősség. **Az európai gyakorlatot megvizsgálva a két legfontosabb alternatív jogorvoslat e tekintetben a per újratárgyalása és az alkotmányjogi panasz.**

61. Öt tagállamban kerülhet sor a per újratárgyalására engedélyezésére azon az alapon, hogy a jogerős ítélet ellentétes volt az uniós joggal (Litvánia, Románia, Szlovákia, Finnország és Egyesült Királyság). Két tagállamban külön jogszabályi előírás biztosítja az újratárgyalás lehetőségét, amennyiben a jogerős ítélet EU jogot sért (Románia, Szlovákia). A többi három tagállamban a per

---

[19] 2003. évi XXX. törvény a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról Általános indokolás I.3.3. pont, valamint I.6. pont

[20] Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban. Második, átdolgozott kiadás.HVG-Orac 2013, 296-297. pp.

újratárgyalásának feltételeire vonatkozó általános szabályozásnak köszönhetően volt lehetőség arra, hogy e jogorvoslatot az uniós jogot sértő ítéletekre is alkalmazzák (Finnország, Litvánia és Egyesült Királyság). Ezekben a tagállamokban újratárgyalást lehet kérni, amennyiben a jogerős ítélet kirívóan súlyos jogsértést valósít meg. Ebből a szempontból hasonló szabályozást tartalmaz a dán, a máltai és a svéd jog is, így e jogorvoslat alkalmazása az EU jogot sértő ítéletekre ezekben a tagállamokban is lehetséges.

62. Ahogyan arra a korábbiakban már utaltunk, alkotmányjogi panaszra öt tagállamban van lehetőség, hogy a kérelmezők közvetetten az uniós jog megsértésére hivatkozva kérjenek alkotmányos védelmet (Csehország, Németország, Ausztria, Szlovénia és Szlovákia). E tagállamokban a törvényes bíróhoz és a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos jogokon keresztül, közvetetten biztosítható, hogy az uniós jogot (EUB ítéletet) sértő tagállami bírósági döntések által okozott jogsérelem orvoslásra kerüljön. Ez pedig végső soron az uniós jog által biztosított alanyi jogok védelméhez is hozzájárul.[21]

9.2 A C-419/14. sz. ítélettel ellentétes Bírói Döntés, azaz a törvényes bíró döntésének be nem tartása, a törvényes bírótól való elvonás, illetve önmagában is megvalósuló alaptörvény-ellenesség az alapjogok szabályozási összefüggéseire tekintettel

Az EUB és az EJEB gyakorlatának figyelembe vétele az alapjogok alaptörvényi tartalmának megállapítása során

63. A tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlatában már elvi éllel leszögezte, hogy amennyiben az előtte lévő ügyben az uniós jog hatókörébe tartozó kérdés merül fel, az Alkotmánybíróság ettől a körülménytől nem tekinthet el, és ezért az **alkotmányjogi panasz elbírálása során figyelemmel kell lenni az uniós bíróságok panasszal érintett tárgykörben kialakított, az EJEE rendelkezései által védett alapjogokhoz is kötődő gyakorlatához.**[22] Az Alkotmánybíróság továbbá azt is kimondta, hogy az Európai Unió az intézményi reformok, az Alapjogi Charta és az EUB révén az alapvető jogoknak többnyire a nemzeti alkotmányok által biztosított szintjével azonos, vagy legalább kielégítő mértékű védelmét képes biztosítani.[23] Az Alkotmánybíróság továbbá azt is leszögezte: „[a]z **adott alkotmányossági kérdés elbírálása során** - az irányadó szabályok szerint eljárva – [az Alkotmánybíróság] **tekintetbe veszi továbbá Magyarország nemzetközi szerződéseiben vállalt, az uniós tagsággal együtt járó kötelezettségeit**, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, az azokban megjelenő alapvető elveket és értékeket. **Mindezen szabályok ugyanis** - különös tekintettel az Alaptörvénybe is beépített értékeikre - **olyan egységes rendszert (értékrendet) képeznek, melyek sem az alkotmányozás, sem a jogalkotás, sem pedig az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági vizsgálat lefolytatásakor nem hagyhatók figyelmen kívül.**"[24] Tehát a Bírói Döntésnek az EUB-Ítéletben – az EJEB gyakorlatára is figyelemmel – meghatározott alapjogvédelmi szint feltételrendszerében foglaltaknak a jelen

---

[21] A per újratrárgyalására vonaktozó szabályokat és gyakorlatot részletesen elemzi: Varga Zsófia: *Remedies for Violation of EU Law by Member State Courts* c. PhD-értekezése *(2016)* IV.A. fejezet 98-137. pp., az alkotmányjogi panasz szabályozását és gyakorlatát ugyanezen értekezés IV.A fejezete, 138-170.

[22] 30/2014. (IX.30.) AB határozat [26] bekezdés

[23] 22/2016. (XII.5.) AB határozat [49] bekezdés

[24] 12/2013. (V.24.) AB határozat [48] bekezdés

Indítványban hivatkozott egyes alaptörvényi rendelkezésekre tekintettel is meg kellett volna felelnie, függetlenül attól, hogy egyébként az EUB-Ítélet alábbiakban kifejtettek szerinti figyelmen kívül hagyása, illetve sérelme a törvényes bírótól való elvonást is megvalósítja.

Az EUB-Ítéletben meghatározott alapjogvédelmi szint feltételrendszere és annak vizsgálata az eljáró bíróságok ítéleteiben

64. Az EUB-Ítélet egységes feltételrendszert állapított meg a bizonyítékok adóhatósági eljárásban történő felhasználhatóságára a titkos információgyűjtés és a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek tekintetében, figyelemmel arra, hogy mindkét bizonyítékcsoport a **Charta 7. cikke és az EJEE 8. cikk (1) bekezdésében** biztosított **magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog** gyakorlásába történő beavatkozásnak, alapjogkorlátozásnak minősül. Az EUB-Ítélet részletesen hivatkozza ennek alátámasztására az EJEB gyakorlatát.[25] A magyar **Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése** biztosítja ugyanezt az alapjogot.
65. Az **Elsőfokú Ítélet** az EUB-Ítélet szerinti egységes feltételrendszer szerinti vizsgálódást elvégezte, és mindkét bizonyítékcsoporttal kapcsolatban megállapította, hogy
    - a közigazgatási bíróságnak hatáskör hiányában nincs kompetenciája vizsgálni, hogy a bizonyítékokat a konkrét büntetőeljárásban törvény írta-e elő és azok szükségesek voltak-e, továbbá
    - nem volt olyan büntetőbíróság által kontradiktórius eljárásban lefolytatott vizsgálat, amely megvizsgálta volna ugyanezen feltételeket, ezért a bizonyítékokat már emiatt ki kell zárni az adóigazgatási eljárásból az EUB-Ítélet döntésének megfelelően,
    - továbbá nincs olyan magyar törvényi felhatalmazás, amely lehetővé teszi ezen bizonyítékoknak az adóigazgatási eljárásban történő felhasználását, és még abban az esetben, ha lenne is ilyen felhatalmazás, mindaddig nem jogszerű a felhasználás, ameddig alapjogsérelemmel nem járó bizonyítási cselekményeket nem folytat le a hatóság (szükségesség követelménye), s ez a jelen ügyben nem történt meg, így önmagában e feltétel hiánya miatt is ki kell zárni az érintett bizonyítékokat.
66. Az Elsőfokú Ítélet is felhívja rá a figyelmet, hogy a két bizonyítékcsoport között különbség van, mert az egyik csoport a büntetőeljárásban titkos eljárásban, az érintett tudta nélkül és bírói engedéllyel került beszerzése (titkos információgyűjtés), míg a házkutatás keretében foganatosított e-mail

---

[25] EUB-Ítélet 71. pont: Így amennyiben a távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatása az EJEE 8. cikk (1) bekezdésében biztosított jog gyakorlásába történő beavatkozásnak minősül (lásd különösen az EJEB, 1978. szeptember 6-i Klass és társai kontra Németország ítéletet, A. sorozat, 28. szám, 41. §; az 1984. augusztus 2-i Malone kontra Egyesült Királyság ítéletet, A. sorozat, 82. szám, 64. §; az 1990. április 24-i Kruslin kontra Franciaország és Huvig kontra Franciaország ítélet, A. sorozat, 176-A. és 176-B. szám, 26. és 25. §, valamint a Weber és Saravia kontra Németország ítéletet, 54934/00. szám, EJEB, 2006-XI, 79. §), az egyúttal a Charta 7. cikkében meghatározott megfelelő jog gyakorlása korlátozását képezi.
72. pont: Ugyanez vonatkozik az elektronikus levelezés természetes személyek üzleti és kereskedelmi helyiségeiben vagy jogi személyek helyiségeiben való házkutatás során történő lefoglalására, amely szintén az EJEE 8. cikkben biztosított jog gyakorlásába történő beavatkozásnak minősül (lásd különösen az EJEB, 1992. december 16-i Niemietz kontra Németország ítéletet, A. sorozat, 251-B. szám, 29–31. §; a Société Colas Est és társai kontra Franciaország ítéletet, 37971/97 szám, EJEB, 2002-III, 40–41. §, valamint a 2015. április 15-i Vinci Construction és GTM Génie Civil et Services kontra Franciaország ítéletet, 63629/10. és 60567/10. szám, 63. §).
73. pont: Ilyen korlátozásra ennélfogva csak akkor kerülhet sor, ha azt jogszabály írja elő, továbbá ha az az arányosság elvére figyelemmel szükséges, és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket szolgálja.

lefoglalásra nyílt eljárásban, bírói engedély nélkül került sor. Az Elsőfokú Ítélet ugyanakkor helyesen állapította meg, hogy ezen *specialitás* nem változtat azon a *generális* megállapításon, amelyet az Indítványunk előző bekezdésében foglaltunk össze: a büntetőeljárási beszerzés vizsgálatára vonatkozó hatásköri korlátok és az adóhatósági felhasználásra vonatkozó törvényi felhatalmazás és szükségesség hiánya mindkét bizonyítékcsoport tekintetében fennáll.

67. A Kúria ezzel szemben teljesen inkoherens, jogszabályi hivatkozásokkal alá nem támasztott indokolásának alaptétele az, hogy „az eltérő szabályozás okán eltérően kell kezelni és megítélni" a bizonyítékok felhasználhatóságát, amit az elsőfokú bíróság helyesen ismert fel, azonban annak „végső következtetéseit a Kúria nem mindenben osztja, mert az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget az eltérő szabályozásból eredő különbségeknek." (Bírói Döntés [83] bekezdés).

68. A titkos információgyűjtéssel kapcsolatos Elsőfokú Ítéletben rögzített állásponttal a Kúria teljes mértékben egyetértett, a Bíróság állásfoglalását az EUB döntésének maradéktalanul megfelelőnek tekintette.

69. E körben a Kúria rögzítette az első [A.] konjunktív feltétel kapcsán, hogy
    - a nyomozási bíró döntése a titkos információgyűjtés eredményének büntetőeljárásban történő felhasználásának lehetőségéről nem elégíti ki az EUB általi feltételek,
    - a „Be. 78. § (4) bekezdése a bizonyítás törvényességének felülvizsgálatát a büntetőbíróságra bízza és általános elvként fogalmazza meg, hogy nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság az ügyész vagy a nyomozó hatóág bűncselekmény útján, más tiltott módon, vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. Ez a rendelkezés a bizonyításban elkövetett törvénysértés eljárási szankcióját jelenti. **A bíróságnak emiatt az érdemi döntés meghozatala során a bizonyítékok értékelése kapcsán különös gonddal kell vizsgálnia a bizonyíték beszerzésének körülményeit is, azaz a felhasznált bizonyítékok jogszerűségéről végső soron ő dönt**. Mindebből az is következik, hogy a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok jogszerűségi felülvizsgálatát törvényi felhatalmazás alapján csak a büntető bíróság végezheti, ilyen jogosultsága adóigazgatási ügyekben eljáró bíróságoknak nincs. Így helytálló az az elsőfokú bírósági álláspont, hogy mindaddig, amíg a büntető bíróság kontradiktórius eljárásban ezen bizonyítékok beszerzésének jogszerűségi felülvizsgálatát nem végzi el, addig ezek felhasználására nincs lehetőség, a NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontja és a Be. 71/B § (1) bekezdése alapján. Az Art és a Ket szabályai alapján nem lehet elvégezni a jogszerűségi és az EUB által előírt szükségességi-arányossági teszt vizsgálatát, ilyet a Pp sem biztosít a közigazgatási bíróság számára" (Bírói Döntés [83] bekezdés).

70. A második [B.] konjunktív feltétel kapcsán is egyetértett a Kúria az Elsőfokú Ítélettel, amikor hangsúlyozta, hogy a NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontja és a Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján biztosított adatszolgáltatás kérése, iratokba való betekintés és a bizonyítékok felhasználása közé egyenlőségjelet tenni nem lehet.

9.2.1 Az EUB-Ítélet szerinti első [A.] konjunktív feltétel (törvényes felhatalmazás és szükségesség a büntetőeljárásban)

71. A házkutatás keretében lefoglalt e-mail levelezésekkel kapcsolatban azonban mind az Elsőfokú Ítélettel, mind az előbbi gondolatmenettel ellentétes következtetésre jutott a Kúria. A **Kúria az első [A.] konjunktív feltétel pozitív teljesülését látta megállapíthatónak**, arra hivatkozással, hogy
    - a *„jogalkotó a Be-ben szabályozza ezen bizonyítékok beszerzésének módját, részletes eligazítást ad hogyan kell az egyes bizonyítási eszközöket felkutatni, biztosítani és meghatározza az igénybe vehető jogorvoslat módját is.*
    - *Lényeges különbség, hogy az érintett jelenlétében kell lefolytatni, így a kényszerintézkedés alapján eljárás részévé válik, ellenőrizheti annak lefolytatásának törvényességét, illetőleg ha a házkutatáson az érintett, illetőleg a védője, képviselője, vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen az érintett érdekeinek védelmére olyan személyt kell kirendelni, akiről alaposan feltehető, hogy a házkutatással érintett érdekeit megfelelően védi.*
    - *Itt az EUB által megkívánt kontradiktórius eljárás lefolytatásának feltételei fennállnak, az már más kérdés, hogy ezzel a lehetőséggel a házkutatást elszenvedő fél nem élt.*
    - *Az nem vitatható, hogy a közigazgatási bíróság nem foglalhat érdemben állást a Be. szabályai alapján foganatosított eljárási cselekmények jogszerűségének kérdésében. Azonban a bizonyíték beszerzésével összefüggésben jogszerűségi probléma nem merült fel. Ilyet a felperes nem állított, a házkutatás lefolytatásának jogszerűségét az azt elszenvedő fél nem vitatta, így a bizonyítékok köréből kirekeszteni nem lehet. Az sem akadálya a felhasználásnak, hogy nem a felperes ellen indított nyomozási cselekmény során kerültek feltalálásra az e-mailek, hanem egy másik adóalanynál."* (Bírói Döntés [86] bekezdés)
72. A Kúria a Bírói Döntésben tehát összefoglalóan arra a téves következtetésre jut, hogy bár a közigazgatási bíróság (így a Kúria) ez esetben sem jogosult ellenőrizni, hogy a bizonyítékok beszerzése a büntetőeljárásban jogszerűen történt-e, mivel a házkutatás lefolytatásának jogszerűségét az azt elszenvedő fél vitathatja, illetve azon az érintett vagy más közreműködő jelen lehetett, azaz a jogszabályok biztosítják az EUB döntés szerinti kontradiktórius eljárást, de ezekkel az érintett személy nem élt, ezért az első [A.] konjunktív feltétel teljesül.
73. A Bírói Döntés ezen gondolatmenete, indokolása teljes mértékben hibás, jogszabálysértő, figyelmen kívül hagyja a büntetőeljárásra vonatkozó szabályrendszert, azt nem is hivatkozza, nem is elemzi (kimerítő indokolási kötelezettségét sem teljesíti), és mindezek mellett **ellentétes az EUB-Ítélettel, ezáltal az abban meghatározott alapjogvédelem szintjét nem éri el, sérti azt.** Kiemeljük, hogy a Bírói Döntés, annak ellenére, hogy a kérdést elvi döntésnek tekinti, az indokolás mindösszesen 3 rövid bekezdést tartalmaz a kérdésről, egyetlen egy konkrét jogszabályi hivatkozás megjelölése nélkül, azaz e körben is sérti a tisztességes eljárásból fakadó bírói indokolási kötelezettség alkotmányos követelményét.
74. Először is hangsúlyozni kívánjuk, hogy nem felel meg a valóságnak és súlyosan iratellenes a Bírói Döntés azon kijelentése, amely szerint az indítványozó nem állított jogszerűségi problémát az e-mailek beszerzésével kapcsolatban. A közigazgatási eljárás kezdetétől (már a Jegyzőkönyvre adott Észrevételeinkben)

folyamatosan azt állítottuk, hogy a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználása jogszabálysértő. A keresetlevelünkben, az EUB előtti eljárásban és azt követően folytatódó magyar bírósági eljárásban is következetesen képviseltük azt az álláspontot, hogy sem a titkos információgyűjtés, sem a házkutatás keretében elfoglalt e-mailek tekintetében nem érvényesülnek az EJEB és az EUB alapjogvédelmi gyakorlatában kimunkált feltételek, nem érvényesült a büntetőeljárásban sem a szükségesség-arányosság, illetve, hogy azt büntetőbíróság kontradiktórius eljárásban még nem vizsgálta. **Teljes mértékben egyet értettünk az Elsőfokú Ítélet ezzel kapcsolatos következtetéseivel, azzal szemben az adóhatóság nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyet felülvizsgálati ellenkérelmünkben részletesen cáfoltunk, mind a két bizonyítéki körre vonatkozóan (6/4. sz.** melléklet 3. oldal). Az első felülvizsgálati tárgyalást követően a Kúria *amicus curiae*-ként megkereste a Legfőbb Ügyészt, a hozzá intézett jogkérdésekben azonban kizárólagosan a titkos információgyűjtést címezte, a lefoglalással kapcsolatban egyetlen kérdést sem tett fel, és a felülvizsgálati eljárás során sem tett egyéb, az anyagi pervezetés körébe tartozó eljárási cselekményt, amely e bizonyítékok felhasználhatóságával foglalkozott volna, így kizárólag a Bírói Döntésben, és az Indítványozó ellenkérelmében foglaltak teljes figyelmen kívül hagyásával foglalkozott ezzel a kérdéssel. A Kúria ezen eljárása önmagában is felveti a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, hiszen amennyiben a tisztelt Kúria ezt a kérdéskört a titkos információgyűjtéshez hasonlóan kezelte volna, akkor e körben is további részletes iratváltásokra és vélemény-kifejtésekre kerülhetett volna sor.

75. **Érdemét tekintve**: a Bírói Döntésben jogszabályhely megjelölése nélkül hivatkozott azon Be. 149. § (5) bekezdés, amely alapján ha a házkutatáson az érintett, illetőleg a védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen, az érintett érdekeinek védelmére olyan személyt kell kirendelni, akiről alaposan feltehető, hogy a házkutatással érintett érdekeit megfelelően védi, nem jelent kontradiktórius eljárást, az pusztán egy garanciális szabály, amely – ahogyan arra a kommentár is felhívja a figyelmet – a Be. 183. § (1) bekezdésével együttesen értelmezendő.[26] Tehát e rendelkezésnek pusztán az a garanciális rendeltetése, hogy a házkutatás foganatosításakor az eljáró nyomozó szerv eljárási cselekményei úgy kerüljenek a jegyzőkönyvben rögzítésre, ahogyan megtörténtek, nyilvánvaló törvénysértés (pl. erőszak, fenyegetés alkalmazása) esetén észrevételt lehessen tenni.[27] Összességében tehát itt egyáltalán nem *kontradiktórius* vagy a még kifejezőbb angolszász kifejezéssel *inter partes,*[28] azaz *felek között zajló*, az EUB-Ítéletben előírt jogszerűségi felülvizsgálatról

---

[26] "Az (5) bekezdésben foglalt szabályozás is a garanciális szabályok számát növeli, amikor előírja, hogy az érintett védelmét akkor is biztosítani kell, ha az érintett védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen. A törvény ugyan nem rendelkezik arról, hogy pontosan ki az a személy, aki a legjobban képviseli majd az érintett védelmét, de mindenképp az ügy körülményeiből lehet erre következtetni. Amennyiben az ilyen személy egyéb ok, összességében elháríthatatlan akadály miatt nem lehet jelen, vagy nem találnak ilyen személyt, akkor a 183. § (1) bekezdése értelmében az ügyész vagy a nyomozó hatóság hatósági tanút alkalmaz indítványra vagy hivatalból. Az érdekeltet figyelmeztetni kell, hogy joga van hatósági tanú kirendelését indítványozni.
A hatósági tanúra vonatkozó szabályokat ebben az esetben is be kell tartani, vagyis olyan személyt kell kirendelni, aki érdektelen, és megfelelően képes a házkutatás lefolyásának, illetőleg e kényszerintézkedés alkalmazása során történt események tényszerű tanúsításának az igazolására." *(Belegi József (szerk.): Büntetőeljárás jog I-III. - Kommentár a gyakorlat számára, utolsó frissítés: 2017. május 31., Kommentár a 149. § (5) bekezdéshez)*

[27] Be. 183. § (3) bekezdés: A hatósági tanú igazolja annak a nyomozási cselekménynek a lefolyását és eredményét, amelynél jelen volt. – Mivel a 149. § (5) bekezdésében nevesített személyi kör hiányában hatósági tanút kell kirendelni, így lényegében a 149. § (5) bekezdésében foglalt személyi kör feladata, garanciális jelentősége is ugyanabban ragadható meg, mint a hatósági tanú Be. 183. § (3) bekezdés szerinti feladata, szerepe.

[28] Az EUB-Ítélet angol nyelvi változata is az „inter partes" kifejezést használja a kontradiktórius eljárásra.

szóló eljárásról van szó, hanem az eljárási cselekmény foganatosításának tanúsításáról és kontrolljáról. **Tévesen állapítja meg tehát a Kúria, hogy e jogszabályhely alapján az érintett, illetve a közreműködő ellenőrizheti a lefolytatás törvényességét**. A Kúria – a házkutatások életszerű gyakorlatát, a Be. rendelkezéseit és egyébként a házkutatás bírói gyakorlatát is figyelmen kívül hagyja -, amikor olyan sommás következtetésre jut, hogy az érintett jelenlétében történő lefolytatás és ezáltal a törvényesség ellenőrzése a beszerzett bizonyítékokat törvényessé teszik. **A Bírói Döntés indokolása egyáltalán nem ad választ arra, hogy e jogintézményben pontosan mely eljárási cselekményeket és milyen okból tart a Kúria egyrészről kontradiktóriusnak, másrészről az EUB-Ítélet szerinti, a világos törvényi felhatalmazás és a büntetőeljáráson belüli szükségességet vizsgáló és végérvényesen eldöntő eljárási cselekménynek, azaz nem ad választ arra, hogy hogyan teljesül a Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslathoz való jog.** Mind az EUB-Ítélet, mind az Elsőfokú Ítélet kifejezetten figyelemmel volt arra, hogy az érintett bizonyítékok többségének forrását jelentő házkutatásokat, illetve lefoglalásokat nem az Indítványozóval szemben, hanem egyéb jogi személyekkel szemben foganatosították. Éppen ezért még inkább kiemeli a Bírói Döntés alapjogsértő voltát, hogy azt teljes mértékben figyelmen kívül hagyja, hogy az Indítványozónak, azaz annak az adóigazgatási eljárásnak az alanyának, amely ellen e bizonyítékokat felhasználják, eleve nem is lehetett arra lehetősége, hogy a házkutatás, illetve lefoglaláskor az érdekeit képviselő személy jelen legyen vagy az adott lefoglalással szemben bármilyen jogorvoslatot igénybe vehessen. Nem hiába határoz meg az EUB-Ítélet egy komplex alapjogvédelmi feltételrendszert, amelynek minden elemének szigorúan meg kell felelni ahhoz, hogy a büntetőeljárásban a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog korlátozásával beszerzett bizonyítékokat az adóalannyal szemben az adóigazgatási eljárásban bizonyítékként fel lehessen használni.

76. A **házkutatás gyakorlatának** érzékeltetése céljából becsatoljuk azokat a házkutatási és lefoglalási jegyzőkönyveket, amelyeket a NAV nyomozó hatósága az Indítványozó székhelyén található társaságokkal szemben foganatosított, és amelyekből kinyert e-maileket az Elsőfokú Adóhatóság a saját ellenőrizhetetlen szempontrendszere szerint leválogatott. **(10. sz.** melléklet). Ezen jegyzőkönyvekből jól látható, hogy hogyan zajlik a kényszerintézkedések foganatosítása. Például a 2013. június 4. napján a [redacted]-nél tartott házkutatás során 18 pénzügyőr főhadnagy, alezredes, százados, törzszászlós, őrmester és revizor jelent meg, a kényszerintézkedést elszenvedő [redacted] részéről pedig egyedül [redacted] volt jelen, e mellett a nyomozó hatóság egy hatósági tanút alkalmazott az eljárás során. A jegyzőkönyvekből jól kiolvasható, hogy a nyomozóhatóság az érintett számítógépeken tárolt valamennyi elektronikus adatot lementette, nem alkalmazott kulcsszavas kereséseket, nem meghatározott időtartamra vonatkozó e-mailek összességét mentette le, hanem valamennyi érintett személyi számítógép teljes elektronikus adatállományát lementették.

77. **Nem a kényszerintézkedést, jelen esetben a házkutatást elszenvedőnek a feladata a kényszerintézkedés törvényességének ellenőrzése, legitimálása.** A polgári eljárással ellentétben a büntetőeljárás nem a felek rendelkezési joga mellett zajlik, azaz ha nem élnek az esetlegesen rendelkezésre álló jogorvoslati jogukkal, akkor az nem jelenti, hogy ezzel egyúttal azt is, hogy a bizonyíték beszerzésének törvényességét is elismerik,

elfogadják. Az eljárási cselekmények jogszerűsége nem korlátozódik a jelenlétük, közreműködésük, jogorvoslati joguk biztosítására. A házkutatás és a lefoglalás a foganatosításkor érzékelhető és ellenőrizhető törvényi feltételek megítélése (*pl. a Be. 149. § (4) bekezdése szerint a házkutatást elrendelő határozatot a megkezdés előtt közölni kell, így válik ellenőrizhetővé, hogy van-e egyáltalán határozat*) mellett számos további törvényességi kérdést felvetődik, ezek jelentős része az elszenvedő fél közreműködésétől független és azokat az érintett a házkutatáskor nem is tudja védekezésül felhozni, a büntetőeljárás későbbi szakaszában azonban ezek alapvetően megkérdőjelezhetik a kényszerintézkedés foganatosítása során nyert bizonyítási eszköz felhasználhatóságát.

78. Ezek közül az egyik leglényegesebb kitétel a konkrét büntetőeljáráson belüli törvényesség kérdése, amelyre az EUB-Ítélet, sőt maga a Be. is kifejezetten felhívja a figyelmet. Az EUB-Ítélet 75. pontja rögzíti, hogy az érintett bizonyítékok beszerzését, azok célját és szükségességét a konkrét büntetőeljárásra tekintettel kell értékelni.[29] Ezt tükrözi egyebekben a Be. 60. § (2) bekezdése, amely szerint ha a Be. a kényszerintézkedések alkalmazása esetén az érintett személy alkotmányos jogainak korlátozását megengedi, az ilyen cselekmény elrendelésének az egyéb feltételek megléte mellett is csak akkor van helye, ha az eljárás célja kisebb korlátozással járó más cselekménnyel nem biztosítható. **Jelen ügyben értintett házkutatások lefolytatásakor ismeretlen tettes ellen folyt a büntetőeljárás, és egyébként azóta is ismeretlen tettes ellen folyik.** Az EUB-Ítélet és a Be. 60. § (2) bekezdése (amelynek mögöttes szabálya egyértelműen az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése) szerinti szükségesség-arányosság-célszerűség kérdésében kizárólag e konkrét büntetőeljárás keretében lehet állást foglalni, amelyről nyilvánvalóan csak a gyanúsítást követő vádemelés után lefolytatott bírósági eljárásban – azaz amikor az ügyészség elkészítette a vádiratot és a vád alapját képező bizonyítékokat a bíróság elé terjeszti – lehet kizárólag állást foglalni, nem pedig a házkutatás foganatosításakor, vagy a párhuzamosan folyt adóigazgatási eljárásban. Megjegyezzük, hogy a közigazgatási iratanyag részét képező, illetve perben becsatolt, az e-mailek lefoglalását eredményező házkutatással kapcsolatos nyomozó hatósági határozatok, a házkutatásról, lefoglalásról felvett jegyzőkönyvek pont emiatt önmagukban nem elegendőek annak megállapíthatóságához, hogy ez a nyomozati cselekmény az EUB által elvárt szükségesség követelményét a büntetőeljárásban kielégíti-e. Már a peres eljárásban is többször hangsúlyoztuk a szükségesség vizsgálatával kapcsolatban mind a házkutatás során lefoglalt e-mailek, mind pedig a titkos eljárásban beszerzett lehallgatások kapcsán, hogy az **EJEB irányadó gyakorlata**[30] **szerint azt, hogy az adott eljárás a demokratikus intézmények védelméhez szükséges volt-e nem csupán általánosságban kell vizsgálni**, hanem abból a szempontból is, hogy a **konkrét eljárásban a magánéletbe történő beavatkozás feltétlenül szükséges volt-e a bizonyítékok beszerzése céljából.**[31] Ez utóbbi vizsgálatot csak az a bíróság végezheti el, amelynek hatáskörébe tartozik a vád szerinti bizonyítékok

---

[29] EUB-Ítélet 75. Pont: Mivel az alapügyben a távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatására és az elektronikus levelezés lefoglalására büntetőeljárás keretében került sor, azok célját és szükségességét ezen eljárásra tekintettel kell értékelni.

[30] Az EUB ítélet 70. bekezdése megerősítette, hogy az EJEB ítélkezési gyakorlata a Charta magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogra vonatkozó 7. cikke tekintetében is irányadó.

[31] Szabó és Vissy kontra Magyarország, 2016. január 12. napján kelt ítélet, 75. pont.

számbavétele, azok egymásra tekintettel történő értékelése és a bűncselekmény bizonyítottságának mérlegelése, hiszen a beszerzett bizonyíték jelentőségét csak a többi bizonyítékra, illetőleg a bizonyítandó cselekményre tekintettel lehet megállapítani. Ezen információknak a közigazgatási bíróság nyilvánvalóan nincsen és nem is lehet birtokában, így hiányoznak a bizonyítékok jogszerű beszerzésének vizsgálatához szükséges objektív feltételek és eszközök. **Továbbá a közigazgatási perben ítélkező bíróságon kívül** ezeknek az információknak a büntetőeljárás nyomozati szakában **sem a kényszerintézkedést elszenvedő, sem az esetlegesen megbízott védője, sem pedig a felülbírálati indítványtételi jog alapján eljáró nyomozati bíró** sincsen és nem is lehet a birtokában, tehát hasonló információhiányos helyzet miatt sem az [A.1.1.], sem az [A.1.2.] szerinti feltétel nem teljesülhet, ami az EUB-ítélet szerint önmagában az érintett bizonyítékok kizárásának kötelezettségét jelenti.

79. További, a házkutatás során lefoglalt bizonyítékok jogszerűségére (konkrét, mérlegelés sem igénylő előírások betartására) vonatkozó vizsgálatra is majd csak a büntetőeljárás későbbi szakaszában, a kontradiktórius bírósági eljárási szakban nyílik lehetőség. Például a Be. 152-153. §§ számos bizonyítási korlátot fogalmaznak meg, köztük a tanúvallomás megtagadás jogával rendelkezők iratai, levelezéseire nézve.[32] Ennek megfelelően ha például egy iratot egy tanúvallomás megtagadására az önvád alóli mentesség okán jogosult személytől foglaltak le, azok a jogszerűségi kérdések, hogy az ezzel kapcsolatos figyelmeztetések elhangzottak-e, azok teljes körűek voltak-e, egyáltalán jelen volt-e az a személy, aki a tanúvallomás (későbbi) megtagadására jogosult lehet, stb. önmagában a lefoglalást elszenvedő érintett vagy egyéb közreműködő személy jelenléte, akár nyilatkozata alapján nem ítélhető meg. Erre csak a vádemelést követően eljáró büntetőbíróság lehet jogosult, amikor a bizonyítékok törvényes beszerzéséről a Be. 78. §-ának megfelelően (az érintettek kérelmétől, indítványától függetlenül) állást foglal.

80. A Kúria a Be. 149. § (5) bekezdése mellett azért is látta teljesültnek az EUB-Ítéletnek a felhasználhatóságra vonatkozó első [A.] konjunktív feltételét, mert „a házkutatás lefolytatásának jogszerűségét az azt elszenvedő fél nem vitatta" (Bírói Döntés [87] bekezdés), holott a Be „meghatározza az igénybe vehető jogorvoslat módját" (Bírói Döntés [86] bekezdés). A Bírói Döntés ismételten nem tesz eleget az **Alaptörvény XXVIII. Cikk első bekezdésében** foglalt tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető indokolási kötelezettségének, mert teljes mértékben mellőzi az esetleges jogorvoslati lehetőség szabályainak felvázolását és azok beillesztését az EUB-Ítélet által meghatározott alapjogvédelmi feltételrendszerbe.

81. A Bírói Döntés ráadásul nem is említi a kényszerintézkedéssel szemben előterjeszthető panasz, mint a kényszerintézkedés miatt igénybe vehető jogorvoslat lehetőségét, ez azonban az elrendelő nyomozó hatóság törvényes eljárása felett felügyeletet gyakorló ügyészség által elbírálandó jogorvoslat, tehát nem jelent kontradiktórius eljárást. A házkutatások, illetve lefoglalások 2012.08.12., 2012.09.12., 2013.06.04., 2013.07.18., 2013.12.11. napjain

---

[32] Be. 153. § (3) Nem foglalhatók le a terhelt és a tanúvallomás megtagadására a 82. § (1) bekezdése alapján jogosult személy között váltott levelek és más írásbeli közlések, feltéve, ha a dolgot a tanúvallomás megtagadására jogosult személy őrzi.
(4) Nem foglalhatók le azok az iratok sem, amelyeknek tartalmára a tanúvallomás megtagadható, ha az iratot a tanúvallomás megtagadására jogosult személy őrzi. Ez a korlátozás kiterjed annak a személynek a hivatali helyiségében őrzött iratokra és dolgokra, aki a 82. § (1) bekezdés c) pontja alapján a tanúvallomást megtagadhatja.

történtek. Az ebben az időszakban hatályos Be. 195. § (1) bekezdése alapján akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság [...] kényszerintézkedés elrendeléséről (VIII. Fejezet) [...] hozott határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. A Be. 195. § (3) bekezdése alapján ha a határozatot hozó a panasznak 3 napon belül nem ad helyt, köteles azt haladéktalanul felterjeszteni az elbírálásra jogosulthoz. Az ügyész határozata elleni panaszt a felettes ügyész, a nyomozó hatóság határozata elleni panaszt az ügyész a hozzá érkezésétől számított tizenöt, megszüntető határozat esetén harminc napon belül határozattal bírálja el. A Be. 195. § (5) bekezdés második mondata szerint a panaszt elbíráló határozat ellen további jogorvoslatnak - a (6) bekezdés eseteit kivéve - nincs helye. A Be. 195. § (6) bekezdése alapján az érintett a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél felülbírálati indítvány terjeszthető elő:

- 149. § (3) bekezdése, a 150. § (2) bekezdése, a 151. § (4) bekezdése, valamint a 153. § (2) bekezdése szerinti határozat elleni panaszt elutasító, továbbá
- a 151. § (2) bekezdése szerinti ügyészi határozat elleni panaszt elutasító határozat ellen.

82. Tehát **a Be. 195. § (1), (5) és (6) bekezdései alapján**:
    - a házkutatás elrendeléséről (Be. 149. § (3) bekezdés) szóló bármely határozattal szemben előbb panasznak, annak elutasítása esetén felülbírálati indítványnak van helye, míg
    - a lefoglalást (151. § (2) bekezdés) elrendelő határozattal szemben elsősorban panasznak van helye, az azt elutasító határozattal szemben kizárólag akkor van lehetőség felülbírálati indítvány előterjesztésére, ha a lefoglalást ügyészi határozatban rendelték el és az azzal szembeni panaszt utasította el a felettes ügyész.
83. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben érintett **valamennyi házkutatást és lefoglalást a NAV Bűnügyi Főigazgatósága, azaz nyomozó hatóság rendelt el és foganatosított,** a **lefoglalással szemben kizárólag** a nyomozó hatóság, annak egyet nem értés esetén az ügyész által elbírálandó **panasznak** lett volna helye, további jogorvoslatnak nem. Ráadásul a Be. 195. § (3) bekezdése alapján a panasznak – ha a Be. kivételt nem tesz – nincs halasztó hatálya. A Be. ilyen jellegű kivételt nem is tesz a házkutatás, illetve a lefoglalás szabályainál.
84. A panaszjog tehát nyilvánvalóan nem felel meg a hatékony jogorvoslathoz való, Alaptörvényben, Chartában és EJEE-ben gyakorlatilag azonos tartalommal biztosított alapjog EUB-Ítélet szerinti védelmi szintjének, amelyet az EUB a Charta 47. cikkéből levezetve előírt, amikor a büntetőbíróság általi kontradiktórius eljárást szabta feltételül. A kontradiktórius eljárásról a vádemelést követően beszélhetünk, amikor a vád, a védelem és az ítélkezés egymástól elkülönül, és az ítélkező büntetőbíróság előtt a vád és a védelem (a büntetőeljárás felei) *inter partes* állnak egymással szemben a tárgyaláson, innentől beszélhetünk csak jogvitáról, ami a kontradikció fogalmi eleme. A nyomozóhatóság feletti felügyeletet gyakorló ügyész döntése tehát a panaszjog gyakorlása esetén nem válik *inter partes*-szé, és egyébként is a panaszban címezhető jogi aggályt az ügyész nem végérvényesen dönti el, azt majd csak a vádemelést követően a büntetőbíróság fogja eldönteni: jelen jogkérdés tekintetében konkrétan a Be. 78. § alapján dönt a bizonyítékok beszerzésének jogszerűségéről.

85. Tekintettel arra, hogy jelen Indítványban és ügyben a házkutatás keretében *lefoglalt* e-mailek felhasználhatósága a kérdés, alapjogi szempontból már nem szükséges tovább vizsgálni a panaszt elutasító határozattal szembeni felülbírálati indítvány sorsát. A teljességre törekvésre tekintettel azonban röviden ezt is megvizsgáljuk.

86. A Be. 207. § (2) bekezdés e) pontja alapján a panaszt elutasító határozatokkal szemben kivételesen (195. § (6) bekezdésben meghatározott esetekben) előterjeszthető felülbírálati indítványokról való döntés a nyomozási bíró hatáskörébe tartozik. Ráadásul a Be. 210. § (3) bekezdése alapján a nyomozási bíró ebben a kérdésben főszabály szerint ülés tartása nélkül, kizárólag az iratok alapján dönt. A Be. 210. § (4) bekezdése alapján, ha ezt kivételesen szükségesnek tartja, ülést is tarthat. Egyrészt mind az ülés tartásának kivételessége azaz a nyomozási bíró diszkrecionális, mérlegelési jogkörbe tartozó döntésének eshetőlegessége, másrészt mind a nyomozási bíró ülésének formája és annak eredménye nem elégíti ki az EUB-Ítélet szerinti kontradiktórius eljárás fogalmát.[33] Megjegyezzük, hogy *az előzetes letartóztatás elrendelése tárgyában hozott 93. sz. Büntetőkollégiumi vélemény* (BKv. 93.) szerint kifejezetten a nyomozási bíró Be. 207. § (2) bekezdés a) pontja alapján hatáskörébe utalt előzetes letartóztatás (illetve más, személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés) elrendeléséről szóló ügyészi indítványról való döntés céljából kötelezően tartott ülése - amelynek célja annak eldöntése, hogy a gyanúsítottat előzetes letartóztatásba helyezik vagy sem - minősül kontradiktórius eljárásnak. Ez az ülés azonban nem pusztán céljában, de tartalmában is teljes mértékben eltér az egyébként csak nagyon kivételesen megtartott többi üléstől: ebben az esetben az ügyész indítványozza a gyanúsított előzetes letartóztatásba helyezését, megjelöli annak okait, bizonyítékait, azokra az ülésen a gyanúsított és a többi jelenlévő észrevételt tehet, okiratokat, tárgyi bizonyítási eszközöket csatolhatnak be.[34] Ebben az esetben a büntetőeljárás alanya (gyanúsított) kerül a nyomozási bíró elé, és az ügyész által indítványozott előzetes letartóztatással szemben személyesen hozhatja fel érveit, akadályozhatja meg, hogy a kényszerintézkedést vele szemben foganatosítsák, azaz hogy alapjogait jelentős mértékben korlátozzák. Ezzel szemben a Be. 195. § (6) bekezdése szerinti esetekben az érintett (aki nem feltétlenül a büntetőeljárás alanya, ahogyan jelen esetben az érintettek nem a büntetőeljárás alanyai voltak, hiszen az akkor is és ma is ismeretlen tettes ellen folyt, illetve folyik az eljárás) már elszenvedte a kényszerintézkedést, jelen esetben foganatosították a

---

[33] A nyomozási bíró eljárásáról az előzetes letartóztatás elrendelése tárgyában hozott 93. sz. Büntetőkollégiumi vélemény (BKv. 93.) kifejezetten a Be. 207. § (2) bekezdés a) pontja alapján hatáskörébe utalt előzetes letartóztatás elrendeléséről szóló ügyészi indítványról való döntés, azaz annak eldöntése, hogy a gyanúsítottat előzetes letartóztatásba helyezik vagy sem, minősül kontradiktórius eljárásnak. Ebben az esetben az ügyész indítványozza a gyanúsított előzetes letartóztatásba helyezését, megjelöli annak okait, bizonyítékait, azokra az ülésen a gyanúsított és a többi jelenlévő észrevételt tehet, okiratokat, tárgyi bizonyítási eszközöket csatolhatnak be.

[34] "Az eljárás kontradiktórius jellegéből következik az is, hogy a gyanúsított és a védője az ügyész által előterjesztett indítvánnyal kapcsolatban védekezést terjeszthet elő. A védekezés irányulhat az előzetes letartóztatás általános vagy különös okainak, ezeken keresztül a kényszerintézkedés szükségességének vitatására, illetve enyhébb kényszerintézkedés elégségességének állítására. Minden, az ügyészi indítványban állított letartóztatási ok tekintetében a bizonyítékokkal szemben a védekezés lehetőségét biztosítani kell.
Az ülés keretei azonban mind az ügyész által előterjesztett bizonyítékok megvizsgálásának, mind a védelem védekezésének természetes gátját képezik: nem folyhat pl. tanú- vagy szakértői bizonyítás a nyomozási bíró ezen eljárásában. Annak azonban nincs akadálya, hogy a gyanúsított vagy a védője okiratokat vagy tárgyi bizonyítási eszközöket csatoljon be, amelyek adott esetben ésszerű kételyt tudnak támasztani a kényszerintézkedés elrendelése törvényi előfeltételeinek megléte vagy az elrendelés szükségessége felől. Ha a letartóztatás ügyész által hivatkozott oka fennállásának megalapozottságra vonatkozó kétely ésszerű, a nyomozási bíró nem rendelheti el az előzetes letartóztatást." BKv 93. indokolása

házkutatást, foganatosították a lefoglalást, azaz az alapjogsérelem már bekövetkezett. Továbbá a Be. szabályai szerint a nyomozási bíró eljárása a nyomozási szakasz része, nem pedig a vádemelést követően kontradiktórius eljárássá váló bírósági eljárásé.[35] A bírói gyakorlat értelmében a nyomozási bíró döntése pusztán „a bírósági eljárást előkészítő eljárási cselekményeknek" tekintendő.[36]

87. Ráadásul a nyomozási bíró még abban az esetben sem dönthet a bizonyítékok beszerzésének jogszerűségéről végleges jelleggel, ha a házkutatás keretében a lefoglalást ügyészi határozat alapján foganatosították volna.

88. Ahogyan a Kúria rögzítette a Bírói Döntés [83] bekezdésében a titkos információgyűjtésre vonatkozóan, ugyanúgy fennáll a házkutatás keretében lefoglalt e-mailekre vonatkozóan az a tétel, hogy a Be. 78. § (4) bekezdése a bizonyítás törvényességének felülvizsgálatát a büntetőbíróságra bízza. **A Kúria helytelenül, az EUB-Ítéletben meghatározott alapjogvédelmi szintet sértve figyelmen kívül hagyta ezt a rendelkezést,** amikor a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek felhasználhatóságáról döntött és teljes mértékben figyelmen kívül hagyta ezt a szabályt. Ezt az összefüggést a bírói gyakorlat is hangsúlyozza: „a lefoglalás végrehajtása a bizonyítás általános szabályainak is meg kell, hogy feleljen, a Be. 78. § (4) bekezdése értelmében az ilyen lefoglalt okiratból, mint bizonyítási eszközből származó tény csak akkor értékelhető bizonyítékként, ha a lefoglalást végző azt nem bűncselekmény útján, tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerezte meg. A lefoglalás során ezért a lefoglalást végző hatóságnak olyan módon kell eljárnia, hogy a lefoglalásra vonatkozó szabályok betartásával megállapítható legyen az, hogy az az okirat vagy tárgyi bizonyítási eszköz, amelyet a bizonyítási eljárásban bizonyítékként kíván felhasználni, milyen módon került be az eljárásba, azon történt-e jogellenes változtatás, beazonosítható-e azok feltalálási helye."[37]

89. Ebben a körben nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a bírói gyakorlatban a Be. 78. § (4) bekezdése szerinti bizonyíték-beszerzés (felül)értékelése nem kivételes jelenség, hiszen nagy mennyiségű olyan döntés található, amely a kontradiktórius szakban a bizonyítékokat – pl. ahogyan azt a felülvizsgálati eljárásban a Legfőbb Ügyész szakmai véleményére reagálva részletesen bemutattuk, a titkos információgyűjtés eredményét a nyomozási bíró engedélye ellenére is – kirekeszti a büntetőeljárásból a jogellenes beszerzésre tekintettel. A **lefoglalás törvényes feltételeinek megsértése** miatt is számos olyan közzétett büntetőbírósági határozat található, amely a lefoglalt bizonyítékot a lefoglalás jogszerűtlensége miatt kirekesztett a bizonyítékok köréből: így például az olyan kamerafelvételt, amelyet a nyomozó hatóság alakszerű lefoglalás nélkül „foglalt le" (sőt, ebben az esetben a bíróság azokat a tanúvallomásokat is kirekesztette, amelyeket e kamerafelvételek megtekintése után tettek);[38] olyan

---

[35] A nyomozási bíró eljárását a Be. Második Részében szabályozza. A Második Rész két fejezetre tagolódik: a nyomozásra (itt került elhelyezésre a titkos információgyűjtés, titkos adatszerzés, a nyomozási bíró eljárásnak szabályozása) és a vádemelésre. Ezzel szemben a kontradiktórius bírósági eljárási szakaszra a Be. Harmadik Része vonatkozik. Ez a rendszertani felosztás visszatükrözi a nyomozás fogalmát és lényegét, amely a büntetőeljárásnak egy olyan *előkészítő szakasza*, amelynek célja a múltbeli események megismerése annak érdekében, hogy az *ügyész dönthessen a vádemelés kérdésében*. A nyomozás célja a bűncselekmény, illetve az elkövető személyének felderítése, a bizonyítási eszközök felkutatása és biztosítása, és az, hogy a tényállás olyan mértékben felderítésre kerüljön, hogy a vádló dönthessen arról, hogy vádat emel-e. Ebben a szakaszban tehát még meg sem nyílnak a hatékony bírósági felülvizsgálat EUB-ítéletben elvárt lehetőségei.

[36] Pécsi Ítélőtábla Bf.156/2007/23. sz. ítélete.

[37] Egri Törvényszék B.568/2012/83. Sz. ítélet

[38] A védő fellebbezésének indokolásában helyesen hivatkozott arra, hogy a Be. 115. § (2) bekezdése értelmében a kamerafelvétel - mint adatot rögzítő tárgy - bizonyítási eszköz, amelyet a Be. 151. § (1) és (2) bekezdése értelmében

adathordozót, amely hivatásbeli titkot tartalmaz,[39] illetve olyan levelezést, amely a terhelt és a tanúvallomás megtagadására a Be. 82. § (1) bekezdése alapján jogosult személy közötti levelezésnek minősült.[40] Kiemeljük, hogy az utolsóként hivatkozott döntésben még azt a kérdést is érintette a bíróság, hogy önmagában az, hogy az I. r. vádlott a levelek lefoglalásával szemben nem élt panasszal, nem jelenti azt, hogy az bármiféle módon törvényessé tenné azok beszerzését.

90. Ahogyan pedig arra korábban utaltunk, a Be. 60. § (2) bekezdés, EUB-Ítélet 75. pontja és ezáltal az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti, a lefoglalás célszerűségére, szükségességére és arányosságára vonatkozó értékelést csak a vádemelést követően, a kontradiktórius eljárásban, a vádirat és az annak alapjául szolgáló valamennyi bizonyíték alapján tudja csak lefolytatni a büntetőbíróság. A nyomozási bíró ülése során nyilvánvalóan nincs abban a szakaszban még a büntetőeljárás, hogy ezt a vizsgálatot le lehessen folytatni, különösen nem, amikor a kényszerintézkedés foganatosításakor a büntetőeljárás csupán ismeretlen tettes ellen zajlik.

91. A Bírói Döntés a fenti téves logikai gondolatmenet során elmulasztotta figyelembe venni az Elsőfokú Ítélet 20. oldal 2. bekezdésében foglalt „elvi figyelmeztetést". Ha elfogadnánk a Bírói Döntés gondolatmenetét és a házkutatás során foganatosított lefoglalást jogszerűnek tekintjük abban az esetben, ha azon az érintett vagy más közreműködő jelen volt, illetve ha az érintett nem élt a panaszjogával, akkor elegendő lenne a hatóságoknak bármely módon hozzájutni az adatokhoz, információkhoz, bizonyítékokhoz – akár tudatosan a jogszabályi előírások félretételével -, majd a panasz elmaradása, vagy sikertelensége esetén azokat szabadon átadni az adóhatóságnak, amely innentől kezdve jogszerű bizonyítékként használhatja fel a lefoglalt iratokat. Ha időközben a büntetőbíróság azonban a lefoglalás jogszerűtlensége miatt a bizonyítékokat jogszabálysértés miatt a büntetőeljárásból kizárná, akkor a vádat képviselő ügyészség a megkeresés, a betekintés és a megismerés jogszerű lehetőségét felhasználva fordulna az adóhatósághoz, és emelné át (a Bírói Döntés gondolatmenete szerint az adóhatósághoz jogszerűen került) bizonyítékokat, ily módon legalizálva megszerzésük körülményeit, így kiváltva annak hiányát is, hogy egyébként az így szerzett bizonyítékokhoz saját jogon szabályosan nem is juthattak volna hozzá. **Kiemelte a Bíróság is az Elsőfokú Ítéletben, hogy ez a megközelítés különösen alkalmas lehet**

---

a nyomozó hatóságnak le kellett volna foglalnia, hiszen a lefoglalás célja a bizonyítási eszköz változatlan állapotban való rendelkezésre állásának biztosítása az eljárás befejezéséig. A lefoglalás elmaradásának szankciója, hogy az adott bizonyítási eszköz, jelen esetben a kamerafelvétel adatai az eljárásban nem használhatók fel bizonyítékként, hiszen a Be. 78. § (4) bekezdése értelmében nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. Mindezek alapján a kamerafelvételt és a közterület-felügyelők vallomását, illetve a szociális munkások vallomásának azon részeit, amelyet a kamerafelvétel megtekintése után tettek, ki kellett zárni a bizonyítékok köréből. (*Fővárosi Ítélőtábla Kbf.136/2016/6. sz. ítélet)*

[39] A törvényszék az adathordozót azonban azért nem értékelhette mégsem bizonyítékként, mert annak lefoglalása – az adathordozó annak ellenére, hogy nem a vádlott, hanem ú 2volt az ügyvéd ügyfele, hivatásbeli titkot tartalmazott – nem felelt meg a Be. 151. § (3) bekezdésében írtaknak. A törvényszék ezért a jelentésben írtakat (amely szerint, a lefoglalt CD-lemezen található egy angol nyelvű támogatási szerződés és egy Banca d'Italia nevű dokumentum) sem vehette figyelembe. (*Budapest Környéki Törvényszék B.84/2010/90. sz. ítélet)*

[40] A levelek nagy része III. rendű vádlottnak szól, fellelhető közöttük III. rendű vádlottól I. rendű vádlottnak címzettnek levél, valamint I. rendű vádlottól II. rendű vádlottnak címzett levelek, egyebekben I. és III. rendű vádlott egyéb hivatalos iratai között voltak elhelyezve. I. rendű vádlott a házkutatásnál a lefoglalással szemben panasszal nem élt, ebből azonban nem lehet arra következtetni, hogy a levelek nem III. rendű vádlott őrzésében voltak. Mindezekből a bíróság azt állapította meg, hogy I. és III. rendű vádlott együttes őrzésében voltak a levelek, így a Be. 152. § (3) bekezdésében írt korlátozás érvényes. (*Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság B.1771/2008/35. sz. ítélet)*

arra, hogy az alapvető jogokat sérthesse, s ezzel teljes mértékben egyet értünk.

92. **Összefoglalóan tehát azzal, hogy a Bírói Döntés a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek felhasználhatóságának EUB-Ítélet szerinti <u>első [A.] konjunktív feltételét</u> a fentiek szerint tévesen, alapjogsértő módon látta megállapíthatónak** és arra a következtetésre jutott, hogy így az érintett bizonyítékok az adóhatósági eljárásban felhasználhatók, **a Bírói Döntés:**

- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jogát**, hiszen a Bírói Döntés nem felel meg az EUB-Ítéletnek;
- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését képező tisztességes eljáráshoz való jogát abból a tekintetből is**, hogy a Bírói Döntés egy jogerős büntetőbírósági ítélettel le nem zárt büntetőeljárás során kényszerintézkedések (házkutatás keretében történő lefoglalás) útján beszerzett bizonyítékok büntetőeljárási és így adóigazgatási felhasználhatóságáról úgy foglalt állást, hogy az erre hatáskörrel rendelkező büntetőbíróság ezen bizonyítékok beszerzésének törvényességéről még nem foglalhatott jogerősen állást.

9.2.2 Az EUB-Ítélet szerinti második [B.] konjunktív feltétel (törvényi felhatalmazás és szükségesség az adóigazgatási eljárásban)

93. A **második [B.] konjunktív feltétel** kapcsán is eltért a Kúria álláspontja mind az Elsőfokú Ítélettől, mind a saját, titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontjától (jelen Indítvány 70. bekezdés), amikor azt jelenti ki, hogy „A jelen esetben a NAV tv. és a Be. szabályai lehetőséget adnak az adatok megismerésére és azok bizonyítékként való kezelésére." Érthetetlen, hogy a feltehetően ugyanazon NAV tv. és Be. szabályok – hiszen a Kúria jól láthatóan itt is elmulasztotta az indokolási kötelezettségének teljesítését, és nem jelöli meg, hogy konkrétan mely jogszabályhelyekre alapítja ezen elvi megállapításait -, amelyek a Bírói Döntés [85] bekezdése szerint még azt jelentik, hogy „az előbbi két jogszabályhely által biztosított adatszolgáltatás kérése, illetve iratokba történő betekintés és a bizonyítékok felhasználása közé egyenlőségjelet tenni nem lehet", ugyanazon Bírói Döntésben három bekezdéssel később hogyan eredményezhetnek ezzel teljesen ellentétes értelmezést. A Bírói Döntés e pontban vizsgált része az alábbiak miatt alaptörvény-ellenes.

94. A tisztelt Alkotmánybíróság **a 7/2013. (III.1.) AB határozatában** rögzítette, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes eljáráshoz való jog részét képezi a bíróságok **indokolási kötelezettsége**, amely alkotmányos követelmény a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói

döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Mivel a Bírói Döntés egyáltalán nem oldja fel az előző bekezdésben jelzett ellentétet a NAV tv. és a Be. szabályainak eltérő értelmezéséről, a Bírói Döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező bíróságok intézkedési kötelezettségének alkotmányos követelményét.

95. Az **EUB-Ítélet mind a titkos eljárások, mind pedig a lefoglalások keretében beszerzett bizonyítékokkal kapcsolatban rögzíti, hogy ezek kapcsán az adózót megilleti a Charta 7. cikkében biztosított jogokba történő önkényes beavatkozással szembeni védelem.**[41] Ennélfogva tehát az adóigazgatási eljárásban történő felhasználás kapcsán sincs különbség a bizonyítékok kétféle forrása között: mindkét esetben meg kell vizsgálni, hogy a felhasználás a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében támasztott követelményeknek is megfelel-e.[42] Az EUB-Ítélet 81. pontja az alapjogi korlátozás kapcsán rögzíti, hogy *„az a követelmény, miszerint e jog gyakorlása **csak a törvény által korlátozható**, arra utal, hogy a [...] bizonyítékok adóhatóság általi felhasználását lehetővé tevő **jogalapnak kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie**, és hogy azzal, hogy a Charta 7. cikke által biztosított jog gyakorlása korlátozásának terjedelmét maga határozza meg, bizonyos fokú védelmet nyújt ezen hatóság esetleges önkényével szemben."*

96. Az Elsőfokú Ítélet egyértelműen rögzítette, hogy a szabad bizonyítás elve az adóigazgatási eljárásban érvényesül, azonban, ha a bizonyíték beszerzése vagy felhasználása az uniós (és a hazai) jogban biztosított alapjogok sérelmével jár, akkor minden esetben vizsgálandó az egyértelmű és pontos törvényi felhatalmazás megléte és az, hogy a beavatkozás az adott ügy körülményeinek fényében szükséges és arányos volt-e.

97. A Bírói Döntés által pontosan meg nem jelölt, csak a [83] bekezdés alapján feltételezhető NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontjával, a Be. 71/B.§ (1) bekezdésével, valamint az adóhatóság által a közigazgatási perben hivatkozott Ket. 50.§ (4) –(6) bekezdésével és az Art. 97.§ (5) bekezdésével kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy azok:
    (a) egyrészről nem adnak felhatalmazást a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok adóigazgatási célú felhasználására,
    (b) másrészt hiányoznak belőlük az EUB és az EJEB által, a felhatalmazó törvénnyel szemben megkövetelt garanciák.

98. A Bírói Döntés szerint a hivatkozott törvényi rendelkezések lehetővé teszik a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatási célú felhasználását. Ebben az esetben viszont az adóigazgatási eljárásban alkalmazandó törvényi rendelkezéseknek is tartalmazniuk kellene mindazon garanciákat, melyeket az EJEB és az EUB gyakorlata szerint elvár a törvényesség, kellő egyértelműség és pontosság követelményének biztosítása érdekében.

99. **A fenti jogszabályi rendelkezések azonban nem elégítik ki sem a *„törvényben meghatározottság"* EUB és EJEB szerinti, sem a *„kellő egyértelműség"* és *„pontosság"* EUB-ítélet 81. pontja szerinti követelményét.**

---

[41] EUB ítéletének 70-73, és 75-78. pontjai.
[42] EUB-ítélet 80. pontja.

Törvényben meghatározottság követelménye

100. Ezen követelmény vizsgálata kapcsán nem hagyható figyelmen kívül az EJEB irányadó esetjoga, amely szerint a „törvényben meghatározottság" követelménye nem csupán azt jelenti, hogy a magánélet tiszteletben tartásához fűződő jog korlátozása a nemzeti jogszabály kifejezett felhatalmazása alapján valósulhat meg, hanem ez a követelmény utal az adott törvény „minőségére" is.[43] A „törvényben meghatározottság" egyebek mellett, az előreláthatóságot jelenti. E tekintetben, egy norma nem tekinthető „törvénynek", amennyiben az

(a) **nem nyújt védelmet** a magánéletbe történő önkényes beavatkozás ellen, és

(b) **nem kellő pontossággal került megfogalmazásra**, oly módon, hogy az állampolgárok ahhoz igazítsák a magatartásukat: az állampolgároknak a norma ismeretében képesnek kell lenniük arra, hogy a magatartásuk következményeit előreláthassák, olyan mértékben, ahogyan az az adott körülmények között ésszerűen elvárható.[44]

101. A büntetőeljárásban foganatosított eljárási cselekmények, különösen a titkos eljárások és házkutatások a magánéletbe történő súlyos beavatkozásnak minősülnek, ezért az adóhatóság általi felhasználást lehetővé tevő normáknak legalább az alábbiakat rögzíteniük kellett volna ahhoz, hogy a bizonyítékok felhasználhatóak legyenek: [45]

a) a jogsértő magatartás pontos megjelölése, mely esetén a magánéletbe történő beavatkozás alkalmazható;
b) azon személyi kör pontos meghatározása, mely a titkos eljárással, illetve házkutatással érintett lehet;
c) [a titkos eljárás maximális időtartama – jelen Indítvány tárgya szempontjából nem releváns];
d) a megszerzett információk vizsgálatának, felhasználásának és tárolásának eljárásrendje;
e) az eljárások eredményének harmadik személyek részére történő átadásának feltételei;
f) azon körülmények, melyek esetében a beszerzett információkat törölni kell vagy meg kell semmisíteni.

102. A fenti garanciális szabályok álláspontunk szerint a büntetőeljárás rendszerében is csak részben találhatóak meg, a két jogág által védendő érdek társadalmi szempontból azonban eltérő súlyú, így a szükségesség és arányosság érvényesülése érdekében a fenti garanciális rendelkezéseket álláspontunk szerint **kifejezetten az adóztatási célra tekintettel kellett volna megfogalmaznia a jogalkotónak**, ha lehetővé kívánta volna tenni az eredetileg bűnüldözési célból beszerzett bizonyítékoknak utóbb más célból történő felhasználását.

Kellően egyértelmű és pontos jogalap

103. Kiemeljük, hogy a NAV tv. 76. § (2) bek. g) pontja adatszolgáltatásra vonatkozik, nem pedig büntetőügy iratainak megismerésére, azok adóhatósági eljárásba történő átemelésére és felhasználására.

---

[43] Lásd az EJEB Bykov kontra Oroszország ügyben hozott ítéletét, 4378/02. szám, 76. pont.
[44] Lásd az EJEB Rekvényi kontra Magyarország ügyben hozott ítéletét, [GC], 25390/94. szám, ECHR 1999-III., 34. pont.
[45] Szabó és Vissy kontra Magyarország, 56. pont.

104. A bírói Döntésben és az adóhatóság felülvizsgálati kérelmében megjelölt speciális szabályokat a Bíróság az EUB-Ítéletben állított követelmények szerint az Elsőfokú Ítéletben részletesen elemezte, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az adóeljárási és büntetőeljárási szabályokban – különösen a NAV tv. 66. § (2) bekezdésében, 76. § (2) bekezdés g) pontjában és a Be. 71/B. §-ban foglalt jogszabályi rendelkezésekben – **a bizonyítékok felhasználásának jogát, mikéntjét, pontos menetét, időhatárait, korlátait és garanciáit a jogalkotó semmilyen módon – különösen az Alapjogi Chartának vagy az Alaptörvénynek megfelelő módon – nem rögzítette és nem bontotta ki részletszabályok szintjén**. Kiemelte a Bíróság, hogy ebben a körben lényegtelen, hogy a büntetőeljáráshoz beszerzett és/vagy átadott bizonyítékok bírói engedélyhez kötöttek-e vagy sem, titkos eljárások eredményét képezik vagy sem, a **büntetőeljárásban keletkezett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban közvetlen bizonyítékként nem használhatóak fel.** A bizonyítékok beszerzéséhez és felhasználásához kapcsolódó garanciák nem enyészhetnek el pusztán azon mozzanat által, hogy a két szerv – a Bűnügyi Igazgatóság és az adóhatóság – azokat egymás között átadja-átveszi.

105. Az Elsőfokú Ítélet összegzésképpen rámutatott arra, hogy **nincs számottevő különbség a titkos eljárás útján és a nyílt büntetőeljárásban (pl. házkutatás során) beszerzett bizonyítékok között** abból a szempontból sem, hogy önmagában az a körülmény, hogy ezen bizonyítékok büntetőeljárásban történő beszerzése és felhasználása jogszerűen történt, nem elegendő ahhoz, hogy az adóigazgatási eljárásban történő felhasználásra vonatkozó felhatalmazás és szükségesség (külön-külön, egymás után vizsgálandó) követelményének hiányát kiváltsa.

106. Az adóhatóság a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy más hatóságok eljárásában keletkezett iratok vonatkozásában is rendelkeznek a jogszabályok az iratok megismeréséről és átadásáról, és más eljárásokban sincsenek a közvetlen bizonyítékokként történő felhasználást kifejezetten lehetővé tevő előírások. Az adóhatóság e körben nem jelölt meg semmilyen konkrét jogszabályhelyet, így egyáltalán nem volt ellenőrizhető, hogy a „hivatkozott" esetekben el kellene-e végezni az eljárás során, illetve a fentiekben hivatkozott, EUB és EJEB ítéletekben kidolgozott alapjogi szempontú vizsgálatot. Ugyanis **sem az EUB-Ítélet, sem a hivatkozott EUB és EJEB gyakorlat nem általánosságában írja elő** az egyik eljárásban keletkezett bizonyítékok más eljárásba történő átemelésével és felhasználásával szemben támasztott követelményeket (törvényesség, kellő egyértelműség és pontosság, szükségesség-arányosság, célhoz kötöttség), hanem **konkrétan, az alapügyben is jelentkező helyzetre**: a büntetőeljárásban titkos információgyűjtéssel, illetve házkutatás keretében elrendelt lefoglalás során keletkezett, alapjogi sérelemmel járó beavatkozással beszerzett bizonyítékok adóigazgatási eljárásban történő felhasználásával szembeni követelményrendszert állítja fel, amely vizsgálatát a Bíróság az Elsőfokú Ítélet indokolásában részletesen lefolytatott, és okszerűen jutott az EUB-ítéletben és az EUB-, EJEB-gyakorlattal összhangban álló értelmezésre, míg a Bírói Döntés e szempontrendszernek a jelen Indítványban kifejtettek szerint nem felel meg.

107. Ha elfogadnánk a Bírói Döntésben foglaltakat, amely szerint a NAV tv. és a Be. szabályai alapján a házkutatás során lefoglalt bizonyítékok szabadon felhasználhatók az adóigazgatási eljárásban, könnyen előfordulhatna az a már fent címzett visszásság, a büntetőjogi garanciák kijátszása oly módon, hogy a

büntetőeljárásban (nyilván sokkal hatékonyabb eszköztárral) beszerzett bizonyítékokat az adóigazgatási eljárásban használják fel, majd az adóigazgatási eljárásból – immár korlátozás nélkül – veszik át azokat a büntetőeljárásba. Ahogyan arra már utaltunk, az Elsőfokú Ítélet is kiemeli, hogy mivel ez az abszurd értelmezési lehetőség elvi szinten különösen alkalmas lehet arra, hogy az alapvető jogokat sérthesse, ilyen lehetőség jogértelmezés útján nem teremthető. A Bírói Döntés [87] bekezdés utolsó mondata szerinti érveléssel ellentétben éppen az hangsúlyozandó, hogy még ha a büntetőeljárásban, azaz a legsúlyosabb társadalmi érdekeket sértő cselekmények (bűncselekmények) felderítésére és az azok elkövetése miatt kiszabható büntetések alkalmazására irányuló eljárásban is súlyos garanciákhoz köti a jogalkotó a nyomozó hatóság tudomására alapjog-korlátozással jutott információk bizonyítékként történő felhasználását, akkor a kisebb súlyú társadalmi érdekekkel kapcsolatos közigazgatási eljárásokban a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékoknak a garanciák nélküli szabad felhasználása nyilvánvalóan kizárt. Ilyen jogértelmezés **sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét**.

108. Kiemeljük, hogy felülvizsgálati kérelmében maga az adóhatóság is elismerte, hogy az alapjogsérelemmel járó beavatkozások, bizonyítékszerzések kapcsán a nyomozó hatóság rendelkezésére álló eszköztár sokkal szélesebb, mint a közigazgatási hatóság eszközei. **Ha elfogadnánk az alperesi felülvizsgálati, illetve a Bírói Döntésben szereplő, a lefoglalt e-mailek felhasználhatóságával kapcsolatos érvelést, az azt jelentené, hogy a Be. 71/B. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés bármely közigazgatási hatóság számára közvetlenül elérhetővé tenné a büntetőjogi eszköztár alkalmazását, mely eszközök garanciák nélküli alkalmazása súlyos és kontroll nélküli alapjogi sérelemmel járna**.

A bizonyítékok adóztatási célú felhasználásának szükségessége

109. A Bírói Döntés tehát az első [A.] konjunktív feltétel fennállásával kapcsolatban is pozitív megállapítást tett, valamint a második [B.] konjunktív feltétel első felével (törvényi felhatalmazás) kapcsolatban is. Ebből fakadóan pedig arra az elvi következtetésre jutott, hogy „E tekintetben tehát az alperes felülvizsgálati kérelme részben eredményes, hiszen az új eljárásban ezeket a bizonyítékokat [házkutatás keretében lefoglalt e-mailek] a tényállás megállapításakor nem kell kizárni, azok szabadon felhasználhatók." (Bírói Döntés [89] bekezdés). A Bírói Döntés azonban teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, hogy az EUB-Ítélet szerinti második konjunktív feltételen belül a törvényi felhatalmazáson kívül van egy további feltétel is: a büntetőeljárás keretében alapjog-sérelemmel beszerzett bizonyítékok felhasználása szükséges legyen az adóigazgatási eljárásban.

110. Az Elsőfokú Ítélet elvi éllel ugyan arra a következtetésre jutott, hogy a második [B.] konjunktív feltételben szereplő törvényi felhatalmazás hiánya miatt az adóigazgatási eljáráson belüli szükségesség-arányosság kérdése nem lehetséges, s így ezzel részletesen nem foglalkozik. Ugyanakkor a teljeskörűségre törekvésre tekintettel hangsúlyozta, hogy ez a követelmény azt jelenti, hogy az adóhatóságnak előbb az alapjog-sérelemmel nem járó bizonyítékokat kell beszereznie, s csak ezt követően, a szükségesség-arányosság feltételének megfelelően kerülhet sor az alapjog-sérelemmel járó bizonyítékok beszerzésére felhasználására. Az Elsőfokú Ítélet, ahogyan arra az EUB-Ítélet is utalt, rámutatott, hogy ez egyébként a jelen ügyben nem állt fenn, az adóhatóság már

az eljárás elején megkereste a NAV Bűnügyi Igazgatóságot, a büntető bizonyítékokba korlátlanul betekinthetett és a saját, az Indítványozó számára ellenőrizhetetlen szempontrendszere alapján leválogatta a neki tetsző bizonyítékokat és átemelte az adóigazgatási eljárásba.[46]

111. **A Bírói Döntés ugyanakkor nem érintette ezt a kérdéskört, azaz ebben a körben nem változtatta meg az Elsőfokú Ítélet indokolását, de azzal ellentétes következtetésre jutott.** Tehát a Bírói Döntés még abban az esetben sem felelne meg a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettségnek, ha az első [A.] konjunktív feltétel és a második [B.] konjunktív feltétel első fele is fennállna, hiszen a második [B.] feltétel hiányával szemben a Kúria kifogást nem emelt, az erre vonatkozó Elsőfokú Ítéleti indokolást nem érintette. Az Elsőfokú Ítélet indokolásának ezen része (adóztatási célú felhasználás szükségességének hiánya) azonban önmagában a második [B.] konjunktív feltétel hiányát jelenti, ami az EUB-Ítélet szerint a bizonyítékok kizárását kell eredményeznie. A Bírói Döntés tehát *alakilag* sem felel meg a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettségnek.

112. A feltétel tartalmát tekintve hangsúlyozzuk, hogy teljes mértékben egyetértünk az Elsőfokú Ítélet EUB-Ítélettel összhangban álló megállapításaival.

113. Az EUB előtti szóbeli tárgyaláson a bírák kifejezetten rákérdeztek a lefoglalás körülményeire, és itt jelezte az adóhatóság, hogy arra nem bírói engedély alapján került sor. Erre a körülményre tekintettel emelte ki az EUB az ítéletében,[47] hogy a lefoglalás jogszerűségének és szükségszerűségének bírósági felülvizsgálatáról az eljárásban gondoskodni kell. A fent leírtak szerint a jogszerűség és a szükségesség vizsgálatát egy részről a büntetőeljárásra tekintettel, másrészről pedig az adóigazgatási eljárásra tekintettel is el kell végezni.

114. Az **EUB-Ítélet 1. válasza értelmében az adóztatási kérdések** (visszaélésszerű magatartás) megállapíthatóságához a [redacted] letelepedését kell vizsgálni. Ezen vizsgálat elvégzésére pedig a büntetőeljárásból átvett információk nem alkalmasak, így ahhoz nem is szükségesek. Nem helytálló tehát az az alperesi felülvizsgálati állítás sem, miszerint az adóhatóság *„tényállás megállapítása szempontjából lényeges adatokat, információkat a portugál adóhatóság megkeresése nélkül is be tudta szerezni"*. E körben visszautalunk a jelen Indítványunk 4. bekezdésében, az adóhatóság és a nyomozó hatóság közötti levelezésekkel kapcsolatban kifejtettekre.

115. Ebben a körben hangsúlyozzuk továbbá, hogy az **EUB-ítélet 82. pontja és az annak alapját képező főtanácsnoki indítvány 133. pontja** nem a konkrét bizonyítékok beszerezhetőségéhez köti a szükségességi-arányossági teszt elvégzését, hanem a szükséges információk beszerzéséhez, beszerezhetőségéhez, azaz a tényállás tisztázásához, az eljárás során lefolytatott bizonyítási cselekményekből rekonstruálható információkhoz. Ezzel teljes mértékben összhangban áll az Elsőfokú Ítélet megállapítása, amely szerint amennyiben az adóhatóság számára a felhasználásra vonatkozó jogszabályi felhatalmazás rendelkezésre állt volna, akkor sem lehetett volna annak igénybevétele szükséges mindaddig, amíg az egyszerű, jogsérelmet nem okozó, alapjogokat nem korlátozó bizonyítási eszközök útján az adóztatás szempontjából releváns tények bizonyítékainak összegyűjtése – kiemelten a [redacted]harmadik személyek

[46] Elsőfokú Ítélet 18. oldal 3-4. bekezdések
[47] EUB ítéletének 77-78. pontja.

által is megismerhető fizikai jelenlét körülményei vonatkozásában – meg nem történt. Az Elsőfokú Ítélet – szemben az adóhatóság felülvizsgálati kérelmében sugalmazottakkal – nem azt fogalmazta meg, hogy az adóhatóság más ellenőrzési cselekményeket nem végzett volna el, hanem **az EUB-ítélettel és a Chartával összhangban a tényállás tisztázása során foganatosítható bizonyítási cselekmények kapcsán időbeli sorrendiséget jelölt ki az adóhatóság számára**:

(i) elsőként az alapjogi jogsérelmet nem okozó bizonyítási cselekményeket kell lefolytatni, ezek keretén belül kell a szükséges információkat összegyűjteni, ami azt is jelenti, hogy az alapjogi jogsérelmet nem okozó jogszabályban biztosított bizonyítási cselekményeket – adott eljárástól és tényállástól függő – teljességgel ki kell meríteni;

(ii) és csak ezt követően, kellően egyértelmű és pontos törvényi felhatalmazás esetében, a szükségesség-arányosság és célhoz kötöttség elvét figyelembe véve, ultima ratio-ként lehetne büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékokat átemelni és az adóigazgatási eljárásban felhasználni.

116. Mivel az adóhatóság az a) pontban meghatározott eljárási cselekményeket egyáltalán nem merítette ki, eljárása még a kellően egyértelmű és pontos törvényi felhatalmazás esetén sem lehetett volna szükséges.

117. A fentiek szerint az adóhatóság felülvizsgálati kérelmében bemutatott,[48] saját hatáskörben beszerzett bizonyítékok nem elegendőek a tényállás tisztázására, az EUB ítélete értelmében pedig nem alkalmasak a rendeltetésellenes joggyakorlás bizonyítására, hiszen az EUB-Ítélet 1. válasza alapján e tekintetben a [redacted] letelepedésének vizsgálata szükséges, ami pedig a [redacted] adóhatóság megkeresésével teljesíthető. A [redacted] adóhatóság megkeresése emellett nyilvánvalóan nem járt volna az Indítványozó alapjogainak szükségtelen sérelmével. **Összegezve tehát a második [B.] feltétel részét képező szükségesség két szempontból sem érvényesült az alapul fekvő ügyben:**

(i) egyrészt az Elsőfokú Adóhatóság nem tartotta be a fokozatosság elvének megfelelő időbeli sorrendet, hiszen mindaddig nem fel sem merülhet a bizonyítékok alapjogsérelemmel járó megszerzésének lehetősége, amíg az adóhatóság ki nem meríti teljes körűen azokat az EUB-Ítélet és Elsőfokú Ítélet által is nevesített eljárási cselekményeket, amelyek ilyen sérelemmel nem járnak;

(ii) másrészt az Elsőfokú Adóhatóság ezen alapjogsérelemmel járó bizonyítási cselekményeket olyan körülmények bizonyítása érdekében foganatosította, amelyek egyébként az EUB-Ítélet 1. válasza alapján önmagukban nem minősülnek döntő jelentőségűnek.

118. **Összefoglalóan tehát azzal, hogy a Bírói Döntés a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek felhasználhatóságának EUB-Ítélet szerinti második konjunktív feltételét a fentiek szerint tévesen és alapjogsértő módon látta megállapíthatónak** és arra a következtetésre jutott, hogy így az érintett bizonyítékok az adóhatósági eljárásban felhasználhatók, **a Bírói Döntés:**

- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jogát**, hiszen a Bírói Döntés nem

[48] Alperesi Felülvizsgálati Kérelem 7. oldal második és harmadik bekezdés.

felel meg az EUB-Ítéletnek;

- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését képező tisztességes eljáráshoz való jogát abból a tekintetből is,** hogy a Bírói Döntés egy büntetőeljárás során kényszerintézkedések (házkutatás keretében foganatosított lefoglalások) útján beszerzett bizonyítékok adóigazgatási felhasználhatóságáról úgy foglalt állást, hogy azok adóigazgatási eljárásban való felhasználásának célszerűségét, szükségességét és arányosságát meg sem vizsgálta.

9.2.3 Az EUB-Ítélet szerinti harmadik [C.] konjunktív feltétel (védelemhez való jog)

119. Az EUB-Ítélet 4. válasza alapján a tagállami közigazgatási bíróság feladata annak vizsgálata is, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása általános elvének megfelelően az adóalanynak a közigazgatási eljárás keretében lehetősége volt-e arra, hogy e bizonyítékokhoz hozzáférjen, és azokkal kapcsolatban meghallgassák.
120. Az Elsőfokú Ítélet, tekintettel arra, hogy mind az első [A.], mind a második [B.]konjunktív feltétel hiányát állapította meg, amelyek közül bármelyik önmagában a bizonyítékok kizárásához vezet, megállapította, hogy a harmadik konjunktív feltétel vizsgálatának lényege elenyészett (Elsőfokú Ítélt 21. oldal 3. bekezdés). A feltétel részletes vizsgálata nélkül csak megállapította, hogy a jegyzőkönyv mellékleteként becsatolt levelezésekhez, jegyzőkönyvekhez az eljárás során hozzáférhettünk, a perben becsatolt büntetőeljárási iratokhoz azonban nem.
121. Az Elsőfokú Ítélet az első két [A.] és [B.] feltétel hiánya miatt már nem is végezte el a [C.] feltétel vizsgálatát, hiszen annak „lényege elenyészett" (Elsőfokú Ítélet 21. oldal 3. bekezdés). Ugyan a Bírói Döntés az első [A.] konjunktív feltétel és a második [B.] feltétel első fele kapcsán az Elsőfokú Ítélettel ellentétesen arra a következtetésre jutott, hogy a feltételek teljesülnek, egyáltalán nem végezte el a harmadik feltétel vizsgálatát (sem). **Ennek megfelelően a Bírói Döntés e körben szintén sérti az indokolási kötelezettséget**, hiszen a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek körében az első két feltétel tekintetében megváltoztatta az elsőfokú indokolást (hangsúlyozzuk, hogy a fentiek szerint a második feltétel második felét nem is érintette), a harmadik feltétel tekintetében azonban nem változtatta meg az Elsőfokú Ítélet indokolását (amely nem foglalt állást a feltétel tényleges megvalósulásával kapcsolatban), ennek ellenére mégis azt a következtetést vonta le (bizonyítékok felhasználhatóságának deklarálásával), hogy a három konjunktív feltétel mindegyike teljesül.
122. A teljeskörűségre törekvésre tekintettel hangsúlyozzuk, hogy az adóhatóság a per során több olyan bizonyítékot csatolt be, amelyek nem képezték az adóigazgatási iratanyag részét (így különösen az A/6 –A/11. sz. alatt csatolt levelezések, vagy az adóhatóság 2016. május 19. napján kelt előkészítő iratának mellékletei). Ezzel maga az adóhatóság tette egyértelművé és kézzel foghatóvá, hogy a büntetőeljárásból átemelt és rendelkezésére álló iratok köre tágabb, mint amit az Indítványozó rendelkezésére bocsátott.
123. Ezen bizonyítékokon túlmenően is sérült az Indítványozó védelemhez való joga és a tisztesség eljárás részét képező fegyveregyenlőség elve, hiszen az Indítványozónak – az Art.-ban biztosított – iratbetekintési joga a büntetőeljárásból átvett bizonyítékok tekintetében nem érvényesülhetett teljes körűen. Így különösen

a) az Indítványozó nem kapott betekintést valamennyi olyan bűnügyi iratanyagba, amelybe az adóhatóság betekintett, és amelyből az adóhatóság saját, ellenőrizhetetlen szempontjai szerint szelektált, a neki tetsző iratokat leválogatta, továbbá

b) szintén az Indítványozó elé tárt bizonyítékok egyes részeit (feltehetően) a nyomozó hatóság olvashatatlanná tette (kitakarta), amelyekkel kapcsolatban nem ellenőrizhető, hogy azokat az adóhatóság is csonkán, azaz az Indítványozóval azonos módon ismerhetett meg, vagy előbb teljes körűen megismerhette, majd amikor a bizonyítékot átemelte, az irat egyes részei csak ekkor kerültek kitakarásra.

124. Amíg az Indítványozónak a büntetőügy irataiba történő betekintési joga a nyomozás érdekeire hivatkozással korlátozható, addig álláspontunk szerint a tisztességes eljárás biztosítása azt is megkívánja, hogy ugyanebből az iratanyagból az adóhatóság se emelhessen át általa szelektált bizonyítékokat.

125. Megjegyezzük, hogy a fenti jogsérelemre (fegyveregyenlőség, bizonyítékok megismerése iránti jog) többször is hivatkoztunk a per során, így különösen a keresetlevelünkben és a 2016. március 6. napján kelt előkészítő iratunkban, így nem állja meg a helyét az az alperesi felülvizsgálati kijelentés, amely szerint a „felperes sem hivatkozott, hogy milyen jogát vonta el az adóhatóság, és milyen más jogszabályban biztosított garanciák nem érvényesültek". [49]

126. **Összefoglalóan tehát azzal, hogy a Bírói Döntés a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek felhasználhatóságának EUB-Ítélet szerinti harmadik [C.] konjunktív feltételét közvetetten, a [89] bekezdésben található végkövetkeztetésből visszakövetkeztethetően a fentiek szerint tévesen látta megállapíthatónak** és arra a következtetésre jutott, hogy így az érintett bizonyítékok az adóhatósági eljárásban felhasználhatók, **a Bírói Döntés:**

- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való jogát**, hiszen a Bírói Döntés nem felel meg az EUB-Ítéletnek;
- **sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését képező tisztességes eljáráshoz való jogát abból a tekintetből is,** hogy a Bírói Döntés e feltétel tekintetében **teljes mértékben mellőzte az indokolást** és abból a tekintetből is, hogy úgy tette lehetővé a büntetőeljárásban alapjog-sérelemmel beszerzett bizonyítékoknak az adóigazgatási eljárásba történő átemelését, hogy sérül az Indítványozó **fegyveregyenlőséghez és védelemhez való joga**, hiszen ameddig az adóhatóság a büntetőeljárásban keletkezett valamennyi bizonyítékot megismerhette, azokból kedvére, az Indítványozó által ellenőrizhetetlen szempontok szerint válogathatott, addig az Indítványozó csupán azokat a bizonyítékokat ismerhette meg, amelyeket az adóhatóság a terhére értékelvén a jegyzőkönyv mellékleteként a rendelkezésére bocsátott, illetve a közigazgatási per szabályaival ellentétesen utóbb, a perben csatolt be.

[49] Alperesi felülvizsgálati kérelem 8. oldal második bekezdése.

9.3 Az alapjogvédelem szintje, uniós és magyar összefüggései

127. Kiemeljük, hogy álláspontunk szerint a **Bírói Döntés önmagában, az EUB-Ítélet figyelmen kívül hagyásával sem felel meg az Alaptörvénynek**, hiszen az EUB-Ítéletben meghatározott konjunktív feltételrendszer egyben az előzetes döntéshozatali és magyar közigazgatási peres eljárásban, valamint az Indítványban is hosszasan hivatkozott alapjogok védelmét juttatja kifejezésre. A hivatkozott alapjogok (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog, tisztességes eljáráshoz való jog egyes aspektusai: indokolási kötelezettség, fegyveregyenlőség, védelemhez való jog) az Alaptörvényben a Chartával és az EJEE-vel megegyező tartalommal kerültek rögzítésre. Az alapjogsérelem kirívó szintjét jelenti azonban az, hogy a Bírói Döntés alapvetően szembe megy az első fokon eljárt törvényes bíró által megkeresett Európai Bíróság nemzeti bíróságok számára kötelező erejű döntésével, ráadásul oly módon, hogy jelen esetben az Elsőfokú Ítélet, amelyet a Bírói Döntés megváltoztatott, teljes mértékben kielégítette az EUB-Ítéletben meghatározott alapjogvédelmi szintet.

128. A Charta szerződéses rangra emelésével uniós szinten lehetőség nyílt arra, hogy integrálják a tagállami alapjogok tartalmát (alapjogi jogharmonizáció a tagállamok közös alkotmányos hagyományainak, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményére épülő joggyakorlatnak megfelelően).[50]

129. **A tagállami szerveket, így a Bírói Döntést meghozó Kúriát is, valamint az tagállami alkotmánybíróságokat is kötelezi az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése alapján az uniós (korábban közösségi) hűség elve.**[51]

130. A német szövetségi alkotmánybíróság gyakorlata leszögezi ugyan, hogy az EUB döntéseit nem szabad az alkotmányos identitást sértő módon értelmezni.[52] Álláspontunk szerint a jelen ügyben irányadó EUB-Ítéletben foglalt alapjogvédelmi feltételrendszer semmilyen mértékben nem sérti a magyar alkotmányos identitást, ilyen indokot a Bírói Döntést sem tartalmaz, amely miatt az EUB-Ítélettel ellentétesen döntött a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságáról.

131. A Charta 53. cikke[53] leszögezi, hogy a tagállami hatóságok és bíróságok az uniós jog alkalmazása során továbbra is alkalmazhatják az alapvető jogok védelmének nemzeti-alkotmányos szintjét, ha az a **Chartánál *magasabb* szintű alapjogvédelmet jelent,**[54] külön hangsúlyozva az EJEE és ezáltal az EJEB által is biztosított alapjogvédelmet. A *C-399/11. sz. Melloni-ügyben* (56-60. pont) azonban az EUB e cikk értelmezéséhez hozzátette azt is, hogy a magasabb szintű nemzeti alapjogvédelem sem ronthatja le a Chartával teljes összhangban álló uniós jogi aktusok alkalmazását és az uniós jog elsőbbségének elvét.

---

[50] Blutman László: Szürkületi zóna: Az Alaptörvény és az uniós jog viszonya (In: Közjogi Szemle, 2017/1. 1. p.)

[51] EUSZ 4. cikk (3) bekezdés: Az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvének megfelelően kölcsönösen tiszteletben
tartják és segítik egymást a Szerződésekből eredő feladatok végrehajtásában.
A tagállamok a Szerződésekből, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket.
A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében, és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Unió célkitűzéseinek megvalósítását.

[52] Blutman László: Szürkületi zóna: Az Alaptörvény és az uniós jog viszonya (In: Közjogi Szemle, 2017/1. 4. p.)

[53] Charta 53. Cikk (A védelem szintje) E Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely *szűkíti vagy hátrányosan* érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – az Unió joga, a nemzetközi jog, a tagállamok alkotmányai, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi megállapodások, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény elismernek.

[54] Blutman László: Szürkületi zóna: Az Alaptörvény és az uniós jog viszonya (In: Közjogi Szemle, 2017/1. 8. p.)

Megjegyezzük, hogy **jelen ügyben a Kúria egyáltalán nem érvelt úgy, hogy az EUB-ítélet EJEB-gyakorlaton is alapuló megközelítése bármilyen formában is a magyar alapjogvédelem szintje alá esne** és a Kúria ezért az EUB-ítéletet nem hajtja végre és azzal ellentétes döntést hoz.

132. A Melloni-ítélet először uniós jogi aktusokat említ, azonban ez a tétel nyilvánvalóan fennáll az EUB ítéleteinek érvényesülésére is. Ezt hangsúlyozza a Melloni-ítélet 60. pontja, amelyben az EUB leszögezi, hogy „A Charta 53. cikke kétségtelenül megerősíti, hogy amennyiben egy uniós jogi aktus nemzeti végrehajtó intézkedéseket tesz szükségessé, akkor a nemzeti hatóságok és bíróságok továbbra is az alapvető jogok védelmének nemzeti szintjét alkalmazhatják, feltéve hogy ennek alkalmazása nem sodorja veszélybe a Charta által meghatározott és a Bíróság által értelmezett védelmi szintet, sem pedig az uniós jog elsőbbségét, egységességét és hatékonyságát."

133. Tehát az EUB egyértelműen felhívja a figyelmet arra, hogy abban az esetben, hogyha a Charta által meghatározott alapjogot értelmezi és adott jogi kérdésre vonatkozóan konkrétan megállapítja az alapjogvédelem szintjét (jelen Indítvány tekintetében a házkutatás keretében lefoglalt e-mailek adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságának feltételei), akkor ezt a tagállami bíróságok és egyéb szervek egyébként sem ronthatják le semmilyen formában: **a tagállami intézkedéseknek** (bírósági ítéleteknek, hatósági határozatoknak, alkotmánybírósági határozatoknak) **el kell érniük az alapjogvédelem EUB által értelmezett szintjét és biztosítaniuk kell az uniós jog elsőbbségét, egységességét és hatékonyságát.** A Bírói Döntés azonban a jelen Indítványban kifejtettek szerint nem felel meg az EUB-ítéletben rögzített alapjogvédelmi szintnek, ezért ennek korrigálására kizárólag az Alkotmánybíróság, mint a magyar alapjogvédelmi intézményrendszer legfelsőbb szintje rendelkezik hatáskörrel.

10 AZ INDÍTVÁNY ELINTÉZÉSE

134. *Az alkotmányjogi panasz kézikönyve* rámutat arra, hogy még nem született állásfoglalás abban a kérdésben, hogy Alkotmánybíróság csak a panasszal támadott egész ítéletet semmisítheti meg vagy annak valamely részét is (azon belül egyes döntéseket).[55]

135. Jelen Indítvány lényegében a Bírói Döntés indokolásának meghatározott részének megsemmisítésére irányul (Bírói Döntés [86]-[89] bekezdések). Ezzel összhangban a Bírói Döntés rendelkező részének vonatkozó „Egyebekben a jogerős ítéletet – az indokolás módosításával – hatályában fenntartja." fordulatának „- az indokolás módosításával –" részének megsemmisítését is indítványozzuk.

136. Hangsúlyozottan kiemeljük, hogy **az Elsőfokú Ítélet, azaz a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.197/2016/19. számú ítéletének megsemmisítését nem kérjük,** tekintettel arra, hogy az az Indítvány tárgyát tekintve teljes mértékben megfelel az EUB-Ítéletben rögzítetteknek, azaz **az Elsőfokú Ítélet vonatkozó része az Alaptörvénynek, Chartának és EJEE-nek megfelelő szintű, azokkal összhangban álló alapjogvédelmet biztosít.**

137. Amennyiben a tisztelt Alkotmánybíróság úgy látja, hogy ilyen „mozaikos" megsemmisítésre nincs lehetőség, csak a teljes Bírói Döntés megsemmisítésére,

---

[55] *Szerk.: Bitskey Botond és Török Bálint: Az alkotmányjogi panasz kézikönyve; HVG-Orac, Budapest, 2015.*, 253. old. 561. bekezdés

ebben az esetben indítványozzuk, hogy instruálja egyértelműen a Kúriát, hogy a Pp. 361. § c) pontja alapján rendelje el a felülvizsgálati kérelmek tárgyában új határozatát hozatalát, azzal a megkötéssel, hogy az új határozat hozatala során kizárólag a *házkutatás keretében lefoglalt e-mail levelezések adóigazgatási eljárásban történő felhasználhatóságával* kapcsolatban térhet el a Bírói Döntésben foglaltaktól, még pedig oly módon, hogy az Alaptörvénnyel, EUB-Ítélettel, Chartával és EJEE-vel összhangban álló Elsőfokú Ítélet indokolását e tekintetben is hatályában fenntartja.

11 BEFOGADHATÓSÁG VIZSGÁLATA SORÁN FIGYELEMBE VEENDŐ SZEMPONTOK

Jogszabály-hely	**Vizsgálandó feltétel**	**Feltétel teljesülése**
Abtv. 30. § (1) bek.	A bírói döntés kézbesítésétől számított 60 napos határidő megtartása	2017. december 29.
Abtv. 52. § (1b) bek. a) pont	A törvényi rendelkezés, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza	Abtv. 27. §
Abtv. 52. § (1b) bek. b) pont	Az Alaptörvényben biztosított jog sérelme lényegének megjelölése	Indítvány 7. fejezetben összefoglalóan, részletesen a 8. fejezetben
Abtv. 52. § (1b) bek. c) pont	Az Alkotmánybíróság által vizsgálandó döntés, jogszabályi rendelkezés megjelölése	Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. sz. ítélet
Abtv. 52. § (1b) bek. d) pont	Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölése	Alaptörvény XXVIII. cikk (1); Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés, illetve ezekhez kapcsolódóan a B) cikk (1) bekezdése
Abtv. 52. § (1b) bek. e) pont	Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvénnyel	Indítvány 38-133. bekezdés
Abtv. 52. § (1b) bek. f) pont	Kifejezett kérelem az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára	Indítvány „I. Indítványok" c. fejezete

Abtv. 27. § a) pont	Alaptörvényben biztosított jog sérelme következett be	tisztességes eljáráshoz való jog egyes részelemei: törvényes bíróhoz való jog, fegyveregyenlőség, indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye, védelemhez való jog magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog
Abtv. 27. § b) pont	Jogorvoslati lehetőségek kimerítése	Indítvány 6. fejezete
Abtv. 27. §	Érintettség igazolása	Mellékletek Az Indítványozó az adóigazgatási eljárás alanya volt, a Bírói Döntést megalapozó eljárásban pedig fél (Felperes) volt.
Abtv. 29. §	Alkotmányjogi jelentőségű kérdés(ek)	Indítvány 7. fejezetében röviden összefoglalóan, 9. fejezetében részletesen kifejtve
Abtv. 52. § (5) bek.	Adatok kezelésére vonatkozó nyilatkozat	Indítvány 5. fejezet
Abtv. 52. § (6) bek.	Az indítványban foglaltakat igazoló dokumentumok	Mellékletek
Abtv. 53. § (2) bek.	Az ügyben első fokon eljárt bíróságnál, az Alkotmánybírósághoz címezve történő benyújtás	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
[AB Ügyrend 26. § (2) bek.]	Felülvizsgálat, perújítás, végrehajtás felfüggesztése	Indítvány 36. bekezdés

Budapest, 2017. december 22.

Tisztelettel:

[redacted]

indítványozó

Mellékletek

1 A jogi képviselő meghatalmazása

2 EUB-Ítélet

3 Elsőfokú Ítélet

4 Bírói Döntés

5 NAV adóigazgatási szerve és a NAV Bűnügyi Igazgatóság közötti levelezés

6 Felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelmek

7 Kúria sajtóközleménye (2017. szeptember 29.)

8 Táblázat az EUB-Ítélet 4. válaszának értelmezéséhez

9 Amicus curiae megkereséssel kapcsolatos iratok (Kúria végzése, Legfőbb Ügyész Szakmai Véleménye, Indítványozó és Alperes előkészítő iratai)

10 Az Indítványozó székhelyén található társaságokkal szemben foganatosított házkutatások és lefoglalások jegyzőkönyvei